

Årsredovisning 2020

IAF:s tillsyn

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) ansvarar för tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen. Vi granskar arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som rör arbetslöshetsförsäkringen, återkallande av anvisning till arbetsmarknadspolitiska program och utbetalning av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. Vi granskar även Arbetsförmedlingens respektive Försäkringskassans handläggning av ärenden som rör sanktioner inom aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen.

Vi verkar för att de aktörer vi har tillsyn över ska tillämpa bestämmelserna i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor och i tillhörande förordningar och föreskrifter likformigt och rättvist, och för att säkerställa att arbetslöshetsersättning bara betalas ut till de personer som är berättigade till det.

Vi för statens talan i domstol och utfärdar föreskrifter inom arbetslöshetsförsäkringens område. Vi följer även utvecklingen inom våra tillsynsområden och tar de initiativ till åtgärder som denna uppföljning ger anledning till.

GD har ordet

2020 var ett år som präglades starkt av coronapandemin. Social distansering, ökad arbetslöshet och distansarbete ställde stora krav på samhällets förmåga att ställa om. En viktig del i denna förändring var arbetslöshetsförsäkringens viktiga roll som omställningsförsäkring.

Under 2020 betalade arbetslöshetskassorna ut 25 miljarder kronor i arbetslöshetsersättning. Det är en ökning med 10 miljarder jämfört med föregående år. Under året fick drygt 340 000 personer arbetslöshetsersättning vilket är en ökning med drygt 100 000 personer jämfört med föregående år. Detta är några nyckeltal som belyser vikten av en väl fungerande arbetslöshetsförsäkring och som visar att arbetslöshetskassorna fick en kraftigt ökad arbetsbelastning under året, en utmaning som de i huvudsak löste väl.

Under året har arbetslöshetsförsäkringens varit i fokus på flera sätt. Ett perspektiv är det ökade behovet av ersättning från försäkringen och ett kraftigt ökat antal ersättningstagare. Under 2020 beslutade riksdagen om tillfälliga lagändringar som ska mildra de ekonomiska konsekvenserna för personer som förlorar sina anställningar och behöver använda arbetslöshetsförsäkringen. Lättnader i medlemsvillkor och arbetsvillkor samt höjt ersättningstak var de mest centrala delarna i dessa tillfälliga förändringar. Regeringen tillförde också 100 miljoner i stöd till arbetslöshetskassorna i syfte att förhindra långa handläggningstider, där bidrog vi med att ta fram ett förslag till fördelning av stödet som regeringen beslutade i enlighet med.

Ett annat perspektiv är arbetslöshetsförsäkringens reformbehov. I flera år har Utredningen om en ny arbetslöshetsförsäkring för fler – grundad på inkomster utrett och arbetat fram förslag till en arbetslöshetsförsäkring. Förslaget presenterades i juni och ger en bra grund för en modern arbetslöshetsförsäkring med bättre anpassning till arbetsmarknaden.

Ett tredje perspektiv är Arbetsförmedlingens reformering. En del av det arbetet är att centralisera kontrollfunktionen. Vår granskning Arbetsförmedlingens centralisering av kontrollarbetet som publicerades i juni 2020 visar att den ger goda förutsättningar för ett välfungerande kontrollarbete.

Vårt interna arbete har löpt väl under 2020. På grund av pandemin har vi ställt om vissa aktiviteter, och anpassat verksamheten efter det rådande läget. Vi har mycket goda möjligheter att arbeta hemifrån under den tid som krävs för att bidra till att minska smittspridningen.

Den här årsredovisningen har sammanlagt 11 kapitel. Ett nytt inslag jämfört med tidigare redovisningar är att vi presenterar en effektanalys. Vi gör också en kort beskrivning av vår verksamhet sett i ljuset av coronapandemin. Sista kapitlet redovisar vår finansiella situation.

Jag är stolt över de resultat som vi har uppnått och riktar därför ett stort tack till alla medarbetare för stort engagemang och goda arbetsinsatser under 2020.

Katrineholm den 22 februari 2021

Peter Ekborg
Generaldirektör

Innehåll

GD har ordet	3
1 Vårt uppdrag	8
1.1 Uppdrag enligt regleringsbrevet för 2020	8
1.1.1 Utgiftsprognoser	8
1.1.2 EESSI	8
1.1.3 Bidrag till arbetslöshetskassor	8
1.1.4 Pågående uppdrag	8
1.1.5 Regeringsuppdrag under 2020	9
1.2 Förvaltningsbudget för 2020	10
1.3 Mål och strategier	10
1.4 Fokusområden	11
1.4.1 Fokusområde 1: Sökandes väg genom ersättningsystemen	11
1.4.2 Fokusområde 2: Arbetslöshetsförsäkringens legitimitet	11
1.4.3 Fokusområde 3: Kontrollfunktionen i en reformerad Arbetsförmedling	12
1.4.4 Fokusområde 4: Arbetslöshetsförsäkringen – lika för alla?	12
2 År 2020 i coronapandemins spår	12
2.1 Tät dialog med Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och Sveriges a-kassor	13
2.2 Tillsyn utan platsbesök	13
2.3 Pandemin innebär ökad arbetslöshet	14
2.4 Oväntad paus i kontrollarbetet	14
2.5 Tillfälligt stöd – 100 miljoner till arbetslöshetskassorna	15
2.6 Historisk medlemsutveckling	15
2.7 Arbetslöshetskassornas genomströmningstider	15
2.8 Tillfälliga förändringar i arbetslöshetsförsäkringen	16
2.8.1 Tillfälligt höjda ersättningsnivåer under 2020	16
2.8.2 Tillfällig lättnad i arbetsvillkoret	17
2.8.3 Tillfälligt ändrade medlemsvillkor under 2020	17
2.8.4 Slopade karensvdrag	17
2.8.5 Lättare för företagare att få ersättning i samband med vilande företag	18
2.9 Arbetsmiljö och friskvård	18
3 Tillsyn och uppföljning	19
3.1 Avslutade granskningar 2020	19
3.1.1 Rapport 2020:1 Utbildningsplikten inom etableringsprogrammet	20
3.1.2 Rapport 2020:2 Arbetslöshetskassornas avskrivning av återkrav	21
3.1.3 Rapport 2020:3 Den nya arbetsmarknaden	21
3.1.4 Rapport 2020:4 Underlag för bidrag till små arbetslöshetskassor	22
3.1.5 Rapport 2020:5 Granskning av Journalisternas arbetslöshetskassa	23
3.1.6 Rapport 2020:6 Arbetslöshetskassornas verksamhetsområden	23

3.1.7	Rapport 2020:7 Förslag om tilldelning av tillfälligt bidrag till arbetslöshetskassorna	24
3.1.8	Rapport 2020:8 Arbetsförmedlingens centralisering av kontrollarbetet	24
3.1.9	Rapport 2020:9 Bristyrken och arbetslöshet	25
3.1.10	Rapport 2020:10 På väg till arbete	25
3.1.11	Rapport 2020:11 Granskning av Arbetslöshetskassan Alfa	26
3.1.12	Rapport 2020:12 Arbetsförmedlingens automatiska beslut om sanktioner	27
3.1.13	Rapport 2020:13 Arbetslöshetskassan Alfors roll som kompletterande arbetslöshetskassa	28
3.1.14	Rapport 2020:14 Arbetslöshetskassornas årsredovisningar 2019	28
3.1.15	Rapport 2020:15 Arbetsförmedlingens arbete med handlingsplaner och aktivitetsrapporter 2019 och 2020	28
3.1.16	Rapport 2020:16 Underrättelser och sanktioner 2019	29
3.2	Bedömning av brister	29
3.3	Tillsynsärenden	30
3.4	Pågående granskningar den 1 januari 2021	30
4	Förtydliga regelverket	31
4.1	Föreskriftsarbete	31
4.2	Föra statens talan i domstol	32
4.3	Behov av ändringar i lagar och förordningar	32
4.3.1	Lagen om arbetslöshetskassor (LAK)	32
4.3.2	Lagen om arbetslöshetsförsäkringen (ALF)	33
5	Förvaltning	33
5.1	Förbindelseorgan i EU-frågor	33
5.2	Intyg för arbetslösa som vill söka arbete i Europa med arbetslöshetsersättning	34
5.3	Skadeståndsärenden	34
5.4	Statistikleveranser	35
5.5	Ansvar för registret över arbetslöshetskassorna	35
5.6	Remisser från regeringen och andra myndigheter	35
6	Samverkan med andra aktörer	35
6.1	Regionalt tillsynsnätverk	35
6.2	Skolinspektionen	35
6.3	Örebro universitet	36
6.4	ISSA	36
6.5	Statliga utredningar och kommittéer	36
6.6	Insynsrådet	36
6.7	Statens representanter	37
7	Kompetensförsörjning	37
7.1	Kompetensförsörjning	37
7.2	Personalrörlighet	38
7.3	Anställdas sjukfrånvaro	38

7.4	Friskvård.....	39
8	Tabeller.....	40
9	Effektanalys	42
9.1	Går det att mäta effekter av vår tillsyn?	42
9.1.1	Vi bidrar till att rätt person får rätt ersättning i rätt tid	42
9.1.2	Vi bidrar till utveckling inom vårt område	43
9.1.3	Vi arbetar effektivt och utvecklande	44
9.2	De granskades bedömningar av nyttan av vår verksamhet	45
9.3	IAF har positiv effekt för en väl fungerande arbetsmarknad.....	45
10	Finansiell redovisning.....	46
11	Undertecknande.....	60

1 Vårt uppdrag

Vi har tillsyn över arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingens uppdrag i arbetslöshetsförsäkringen. Vi har också tillsyn över hur Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan arbetar med sanktioner för personer som får aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning.

1.1 Uppdrag enligt regleringsbrevet för 2020

1.1.1 Utgiftsprognoser

Samtliga begärda utgiftsprognoser har lämnats i statens informationssystem Hermes enligt regleringsbrevets tidsplan.

1.1.2 EESSI

Vi fick i regleringsbrevet för 2020 i uppdrag att redogöra till Arbetsmarknadsdepartementet för arbetslöshetskassornas och Arbetsförmedlingens arbete med införandet av EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information). Arbetet med EESSI är nu genomfört inom A-sektorn och en slutrapport skickades till Arbetsmarknadsdepartementet den 14 maj (Dnr 2020/206).

Sedan november 2019 är arbetsmarknadssektorn fullt ansluten till den digitala plattformen RINA (Recursive Internetwork Architecture) för ett ökat samarbete inom EU. De svenska myndigheterna och organisationerna som är anslutna till RINA utöver IAF, är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Pensionsmyndigheten, Kronofogden och arbetslöshetskassorna. Med hjälp av RINA går vi från ett manuellt flöde med pappersblanketter till ett elektroniskt flöde för bland annat de fakturor som vi hanterar från andra EU-länder. Under 2020 har vi deltagit i möten för förvaltning och vidareutveckling av RINA som har anordnats av Försäkringskassan och EU.

1.1.3 Bidrag till arbetslöshetskassor

Den 25 maj lämnade vi in vårt förslag om hur bidraget till små arbetslöshetskassor bör fördelas. Som tidigare år var vårt förslag beräknat utifrån den modell som fastställdes 2009. [Se 2020:4 Underlag för bidrag till små arbetslöshetskassor](#)

1.1.4 Pågående uppdrag

Av regleringsbrevet framgår att IAF omfattas av regeringens uppdrag till statliga myndigheter att ta emot nyanlända arbetssökande och personer med

funktionsnedsättning för praktik. Dessa uppdrag ska enligt regleringsbrevet redovisas den 1 april 2020 samt den 15 januari 2021 (Fi2018/01701/ESA, A2018/00925/A).

Under 2020 har IAF haft kontakt med Arbetsförmedlingen för att erbjuda en praktikplats som kommer att starta under 2021.

1.1.5 Regeringsuppdrag under 2020

1.1.5.1 Uppdrag om fördelning av bidrag till arbetslöshetskassorna (A2020/01183/A)

I vårändringsbudgeten föreslog regeringen ett tillfälligt bidrag till arbetslöshetskassorna på 100 miljoner kronor för att undvika långa handläggningstider och därmed tid utan ersättning för de som blivit arbetslösa. I samband med det fick IAF i uppdrag att ta fram ett förslag till hur bidraget skulle fördelas mellan arbetslöshetskassorna för att ha så stor påverkan på deras samlade handläggningstider som möjligt.

Läs mer om förslaget under rubriken [2020:7 Förslag om tilldelning av tillfälligt bidrag till arbetslöshetskassor](#).

1.1.5.2 Jämställdhetsintegrering

Den 1 oktober 2020 beslutade regeringen att IAF ska delta i arbetet med jämställdhetsintegrering. Uppdraget om jämställdhetsintegrering skrevs därmed in i vårt regleringsbrev för 2021.

IAF har inrättat en arbetsgrupp som ska ta fram en handlingsplan för hur verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Planen kommer att redovisas till regeringen senast den 1 september 2021.

1.1.5.3 Uppdrag att vara behörig myndighet enligt förordningen om en gemensam digital ingång (2020-12-10 I2020/03233)

IAF är behörig myndighet att informera om och fatta beslut om att exportera sin arbetslöshetsersättning när en arbetssökande vill söka jobb i ett annat EU/EES-land under tre månader. Under 2020 har vi säkerställt att vi uppfyller de krav som ställs enligt Förordningen om en gemensam digital ingång (EU/2018/1724) när det gäller viss information på vår webbplats. Det innebär att vi har kvalitetssäkrat informationen och tagit fram funktioner som samlar in och redovisar statistik och återkoppling från användarna enligt de krav som ställs i förordningen.

1.1.5.4 Uppdrag att vidta ytterligare åtgärder för att öka andelen anställda som arbetar hemifrån (2020-12-22 Fi2020/05201)

Sedan mars 2020 arbetar 95 procent av våra medarbetare hemifrån som en åtgärd för att minska smittspridningen av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-

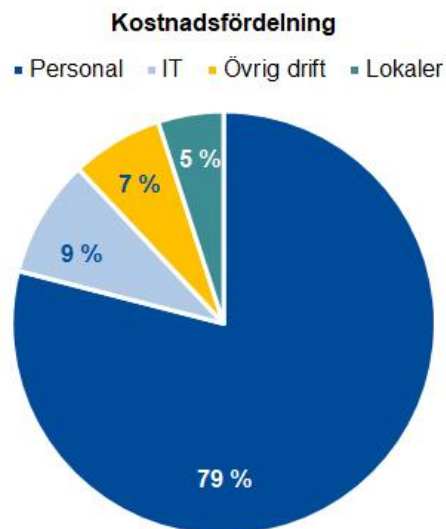
19. Med anledning av regeringens uppdrag begränsade vi våra öppettider för besök för att kunna organisera arbetet som måste utföras i våra lokaler på ett så bra sätt som möjligt. Myndigheten har under hela perioden kunnat nås via mejl och telefon under ordinarie arbetstid.

1.2 Förvaltningsbudget för 2020

För 2020 fick IAF ett förvaltningsanslag på 73 616 tkr och ett överföringsbelopp från 2019 på 1 573 tkr.

Myndighetens förvaltningskostnader uppgick till 77 185 tkr vilket innebär att 1 995 tkr av anslagskrediten har använts under 2020. Detta beror främst på högre personalkostnader bland annat med anledning av högre semesterlöneskuld på grund av färre antal dagar uttagen semester. Figur 1 nedan visar hur myndighetens kostnader fördelades procentuellt.

Diagram 1: Kostnadsfördelning i procent (Källa: Agresso)

1.3 Mål och strategier

Vår övergripande målbild är att IAF ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. Till målbilden har vi kopplat fyra målområden:

- Vi bidrar till att rätt person får rätt ersättning i rätt tid
- Vi bidrar till utveckling på vårt område
- Vi arbetar effektivt och utvecklande
- Vi är en attraktiv arbetsplats

Målbilden för 2018-2020 har varit en bra utgångspunkt för vårt arbete. Den övergripande målbilden och de fyra målområdena kommer att vara kvar även för perioden 2021-2023. Strategierna och aktiviteterna som vi arbetar med för att nå respektive målbild har reviderats.

1.4 Fokusområden

Vi har fyra fokusområden som ligger till grund för våra granskningar under perioden 2020-2021.

1.4.1 Fokusområde 1: Sökandes väg genom ersättningssystemen

Det finns flera aktörer inom de olika ersättningssystemen som behöver samverka så att den enskilda individen behandlas på det sätt som är avsett med regelverket. Aktörerna har olika roller och behöver utbyta information, och det är därför viktigt att rollfördelningen är tydlig och att systemet fungerar så att den enskilde individen inte påverkas av att det är flera aktörer.

Likabehandling är en central princip och har stor betydelse både för en rättssäker tillämpning av regelverket och för legitimiteten. När många aktörer ska tillämpa samma regelverk finns det behov av samordnande insatser och tillsyn för att säkerställa likabehandling.

1.4.1.1 Inriktning 2020-2021

IAF ska granska om den arbetssökande får samma förutsättningar oberoende av vilken handläggare, vilken myndighet, vilket kontor och vilken arbetslöshetskassa som handlägger ärendet.

IAF ska också granska hur rollfördelning, samverkan och informationsutbyte mellan olika aktörer påverkar den sökandes väg genom systemen.

1.4.2 Fokusområde 2: Arbetslöshetsförsäkringens legitimitet

Arbetslöshetsförsäkringen har en central roll i arbetsmarknadspolitiken. Den ska ge ekonomisk trygghet under omställningen till nytt arbete. Kravet på de arbetssökande att aktivt söka arbete är centralt för försäkringens funktion och legitimitet.

Försäkringens legitimitet är beroende av en rad olika faktorer, exempelvis hur den förmår hantera en arbetsmarknad i förändring, kontrollfunktionens kvalitet och att den ska vara ett väl fungerande försäkringsskydd för en hög andel av arbetstagarna.

1.4.2.1 Inriktning 2020-2021

IAF ska granska olika faktorer som kan påverka legitimiteten för arbetslöshetsförsäkringen.

1.4.3 Fokusområde 3: Kontrollfunktionen i en reformerad Arbetsförmedling

Politiska beslut om en omfattande reformering av Arbetsförmedlingen väntas leda till en kraftigt ökad digitalisering och automatisering som bland annat berör Arbetsförmedlingens kontrollfunktion. Detta leder sannolikt till att IAF:s riskbedömning i förhållande till Arbetsförmedlingens kontrollfunktion behöver revideras. Vissa av de nu befintliga riskerna kan försvinna och nya risker kan uppstå, särskilt i den automatiserade processen. Vi behöver därför ha särskilt fokus på de konsekvenser den ökade automatiseringen leder till.

1.4.3.1 Inriktning 2020-2021

IAF följer Arbetsförmedlingens reformering, digitalisering och automatisering samt genomför granskningar särskilt riktade mot de konsekvenser detta leder till i förhållande till Arbetsförmedlingens kontrolluppdrag.

1.4.4 Fokusområde 4: Arbetslöshetsförsäkringen – lika för alla?

Regelverket kring arbetslöshetsförsäkringen uttrycker tydligt en likabehandlingsprincip, både på individnivå och för grupper av ersättningstagare. Detta fokusområde ska belysa likabehandling mellan olika grupper av ersättningstagare, exempelvis avseende kön, yrkesgrupp, utbildningsnivå och geografi.

1.4.4.1 Inriktning 2020-2021

IAF genomför granskningar av likabehandling avseende olika grupper av ersättningstagare. Granskningarna avser hela kedjan från anmäld som arbetssökande till utbetald arbetslöshetsersättning.

2 År 2020 i coronapandemins spår

Vi har under året följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer för att bidra till en så låg smittspridning som möjligt. Att arbeta hemifrån har blivit förstahandsvalet för alla som inte har en arbetsuppgift som kräver fysisk närvaro i våra lokaler.

Vår interna krisledningsgrupp var aktiv från mars till och med juni. Därefter återgick vi till ordinarie styrforum med ledningsgruppen som rådgivande organ till generaldirektören.

2.1 Tät dialog med Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och Sveriges a-kassor

I mars månad inledde vi en regelbunden mötesserie med Sveriges a-kassor och Arbetsförmedlingen för att kunna följa den snabba händelseutvecklingen. Det var mycket viktigt för oss med den kontakten parallellt med att vi gjorde telefonintervjuer med arbetslöshetskassorna.

Vi gav arbetslöshetskassorna förlängd tid för att kunna genomföra sina årsstämmor så att den sista dagen för att genomföra stämmorna blev den 31 oktober 2020, i stället för den 1 juli 2020.

Vi har deltagit i regelbundna möten med Sveriges a-kassor som har samordnat stödinsatser till Arbetslöshetskassan Alfa som ska bidra till kortare handläggningstider.

2.2 Tillsyn utan platsbesök

I mars, när de första rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten förmedlades, bestämde vi oss för att ställa in de besök som vi hade planerat inom ramen för vårt tillsynsarbete. Många besök och intervjuer kunde vi genomföra via video och telefon, men vissa granskningar har vi varit tvungna att flytta fram, Vi har också anpassat metodvalen i de granskningar vi arbetar med under denna period.

De granskningar som vi har flyttat fram berör tillsynen av arbetslöshetskassorna och Försäkringskassans ärendehandläggning. Eftersom vi saknar lagstöd för direktåtkomst i Försäkringskassans och arbetslöshetskassornas ärendehanteringssystem, måste vi genomföra ärendegranskningar på plats hos dem vi granskar. Med ett lagstöd för direktåtkomst skulle vi kunna genomföra granskningar på ett sätt som både är effektivt för båda parter och som minskar risken för smittspridning.

I tillsynen av Arbetsförmedlingen har vi gjort vissa ändringar i planeringen av arbetet. Tack vare att vi har lagstöd för direktåtkomst till Arbetsförmedlingens ärendehandläggningssystem, har vi kunnat genomföra ärendegranskningar.

2.3 Pandemin innebär ökad arbetslöshet

Arbetsmarknaden mötte nya utmaningar när flera arbetsgivare lämnade in varsel och genomförde uppsägningar i pandemins första fas. Det stod tidigt klart att en effekt av flera smittskyddsåtgärder ledde till en ökad arbetslöshet. Vi såg tidigt att arbetslöshetskassorna skulle få en ökad ärendemängd och en kraftig ökning av antalet ersättningstagare under 2020. Variationen mellan olika arbetslöshetskassor blev stor, mycket beroende på att arbetslösheten ökade mer i vissa branscher än andra.

I vår uppföljning av arbetslöshetskassornas handläggning startade vi en arbetsgrupp som under hela året har genomfört regelbundna telefonintervjuer och enkäter med arbetslöshetskassorna. Vi upprättade en statistikuppföljning som har publicerats på vår webbplats varje vecka sedan vecka 17.

2.4 Öväntad paus i kontrollarbetet

Den 17 mars beslutade Arbetsförmedlingens generaldirektör att pausa aktivitetsrapporteringen för arbetssökande och arbetsförmedlarnas kontrollarbete. Det innebar att Arbetsförmedlingen tillfälligt upphörde med att ta beslut om sanktioner och skicka underrättelser till arbetslöshetskassorna och enheten för ersättningsprövning med anledning av utebliven aktivitetsrapport. Det främsta syftet var att bidra till en minskad smittspridning eftersom aktivitetsrapporter ofta lämnas fysiskt i Arbetsförmedlingens kundcenter. Arbetsförmedlingen såg också ett behov av att använda vissa personalresurser för att säkerställa andra samhällsviktiga funktioner i sitt uppdrag.

För vår verksamhet innebar den här pausen omprioriteringar av de granskningar som följer upp Arbetsförmedlingens kontrollarbete. Det innebar också att arbetslöshetskassorna inte fick några underrättelser från Arbetsförmedlingen som kan leda till sanktion, vilket i förlängningen innebär en risk för felaktiga utbetalningar.

Inför det att Arbetsförmedlingen återupptog kontrollarbetet samrådde myndigheten med IAF. Vi framförde då att det är viktigt att återgå till en normal kontrollfunktion så snart det är praktiskt möjligt med hänsyn tagen till risken för smittspridning.

Aktivitetsrapporteringen återupptogs från och med den 1 juli och har därefter fortsatt enligt gällande förordning.

2.5 Tillfälligt stöd – 100 miljoner till arbetslöshetskassorna

Under våren fick vi i uppdrag av regeringen att ta fram ett förslag till hur regeringens tillfälliga bidrag till arbetslöshetskassorna skulle fördelas. Vår fördelningsmodell utgick från en uppskattning av det antal extra ärenden som respektive arbetslöshetskassa fått under den pågående krisen. Den 25 juni beslutade regeringen att Arbetsförmedlingen skulle betala ut bidraget enligt vårt förslag. Syftet med det tillfälliga bidraget var att förhindra långa handläggningstider och därmed förkorta tiden utan ersättning för personer som blivit arbetslösa.

2.6 Historisk medlemsutveckling

Bland personer som ingår i arbetskraften ökade medvetenheten om vikten av att försäkra sig mot arbetslöshet under 2020. Från mars till maj ökade antalet medlemmar hos arbetslöshetskassorna med 200 000 personer. En så stor ökning under en så kort period har inte förekommit någon gång tidigare under arbetslöshetsförsäkringens historia.

Vid utgången av 2020 var 74 procent av de inom arbetskraften som är mellan 16 och 64 år medlem i en arbetslöshetskassa.

Flera av de som ansökte om medlemskap under 2020 kunde dra nytta av lättnaden i medlemsvillkoret som gällde under 2020.

2.7 Arbetslöshetskassornas genomströmningstider

Vi bedömde tidigt under året att det fanns en överhängande risk att väntan på att få sin första ersättning skulle bli längre när antalet ersättningsökande ökade snabbt. I dialogen med arbetslöshetskassorna och Sveriges a-kassor lyfte vi fram vikten av samverkan och att ta ett kollektivt ansvar för att hålla arbetslöshetskassornas genomströmningstider så korta som möjligt.

Från Sveriges a-kassor samordnades olika stödinsatser under året och de allra flesta arbetslöshetskassorna har anställt mer personal för att möta sina medlemmars behov. Flera arbetslöshetskassor har lånat ut personal dels inom ramen för Sveriges a-kassors stödinsats för att hjälpa till att korta handläggningstiden hos Arbetslöshetskassan Alfa, dels till andra arbetslöshetskassor som också behövde stöd för att korta handläggningstiderna.

Genomströmningstiden har varit ett viktigt uppföljningsområde för oss under 2020. De allra flesta arbetslöshetskassorna har klarat av att hålla genomströmningstiderna

på ungefär samma nivå som 2019 trots att de haft en stor ärendeökning. Några arbetslöshetskassor har haft större utmaningar och där har väntan på första utbetalningen blivit orimligt lång.

Under 2020 har de som sökt ersättning hos de hårdast belastade arbetslöshetskassorna fått vänta orimligt lång tid på att få sin första arbetslöshetsersättning utbetald. I oktober startade vi ett tillsynsärende gentemot de arbetslöshetskassor som hade längst genomströmningstider. I tillsynsärendet har vi haft löpande uppföljningar med representanter från Arbetslöshetskassan Alfa, Hotell- och Restauranganställdas samt Småföretagarnas arbetslöshetskassa. Sedan tidigare hade vi ett pågående tillsynsärende gentemot Småföretagarnas arbetslöshetskassa med anledning av deras genomströmningstider. Tidigare under 2020 riktade vi även kritik mot Arbetslöshetskassan Alfa med anledning av att kassan under en lång tid har haft mycket långa genomströmningstider. Vid tiden då årsredovisningen lämnas till regeringen är tillsynsärendet fortfarande öppet.

2.8 Tillfälliga förändringar i arbetslöshetsförsäkringen

Tidigt i pandemin kunde vi bistå Arbetsmarknadsdepartementet med allt ifrån statistikrapporter till beskrivningar av vilka konsekvenser tillfälliga regeländringar skulle få. Här sammanfattar vi de tillfälliga ändringarna som infördes under 2020. Flera tillfälliga regler är förlängda till att gälla även under 2021 och 2022¹.

2.8.1 Tillfälligt höjda ersättningsnivåer under 2020

För att stärka den ekonomiska tryggheten för Sveriges löntagare beslutade regeringen att tillfälligt höja det högsta beloppet i grundförsäkringen från 365 till 510 kronor per dag. Det innebär en höjning till motsvarande 11 220 kronor per månad mot tidigare 8 030 kronor.

Det högsta beloppet för inkomstrelaterad ersättning höjdes från 910 till 1 200 kronor per dag. Det innebär att en arbetssökande som har rätt till det högsta ersättningsbeloppet, och som har en månadsinkomst på 33 000 kronor eller mer, får en ersättning under de första 100 dagarna på cirka 26 400 kronor per månad. Motsvarande belopp var tidigare 20 020 kronor. De tillfälliga höjningarna av de högsta ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen gäller till och med den 1 januari 2023.

---

¹ Regeringens proposition 2019/20:146 Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare åtgärder med anledning av coronaviruset överlämnades till riksdagen den 1 april 2020.

Regeringen beslutade också att höja taket i arbetslöshetsförsäkringens inkomstrelaterade ersättning för dag 101 och framåt från 760 kronor till 1 000 kronor per dag. Höjningen gällde från den 29 juni 2020 och gällde till den 3 januari 2021. Därefter har den tillfälliga höjningen förlängts och gäller nu till och med den 1 januari 2023.

2.8.2 Tillfällig lättnad i arbetsvillkoret

Efter förslag från regeringen beslutade riksdagen att införa en lättnad i arbetsvillkoret för arbetslöshetsförsäkringen som gällde tillfälligt under 2020 och som har förlängts att gälla till och med 2022.

Den tillfälliga lättnaden i arbetslöshetsförsäkringens villkor innebär att en sökande behöver ha arbetat minst 60 timmar under sex timmar, eller 420 timmar under sex sammanhängande månader och då minst 40 timmar per månad. Ändringen gör det möjligt för fler personer som varit timanställda eller arbetat deltid att få ersättning. Den tillfälliga lättnaden i arbetsvillkoret infördes från och med april 2020 och gäller till den 1 januari 2023.

Enligt ordinarie arbetsvillkor gäller att en person under tolv månader före arbetslösheten ska ha arbetat minst 80 timmar per månad under sex månader, eller 480 timmar i sex sammanhängande månader och då minst 50 timmar per månad. Det motsvarar ungefär ett halvtidsarbete under ett halvår.

2.8.3 Tillfälligt ändrade medlemsvillkor under 2020

Enligt ordinarie regler krävs tolv månaders medlemskap i en arbetslöshetskassa för att ha rätt till inkomstrelaterad ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. I april 2020 beslutade riksdagen att det så kallade medlemsvillkoret ska kunna uppfyllas snabbare. Under perioden mars–december 2020 räknades en medlemsmånad som fyra. Det innebär att en ny medlem kan uppfylla sitt medlemsvillkor redan efter tre månader och får då rätt till inkomstrelaterad ersättning. Det tillfälligt ändrade medlemsvillkoret gällde under 2020. Från och med den 4 januari 2021 gäller ordinarie regler för medlemsvillkoret igen.

2.8.4 Slopade karensavdrag

Riksdagen beslutade om att tillfälligt avskaffa karensvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen. Det innebar att karensvillkoret inte har gällt för ansökningar om arbetslöshetsersättning som avser perioden 30 mars 2020–3 januari 2021.

Enligt ordinarie regler måste sex karensdagar utan arbetslöshetsersättning gå innan en ersättningsperiod på 300 dagar kan påbörjas. Karensen dras alltid i början av en ersättningsperiod. De ordinarie reglerna började gälla igen från och med den 4 januari 2021.

2.8.5 Lättare för företagare att få ersättning i samband med vilande företag

En företagare har enligt ordinarie regler rätt till arbetslöshetsersättning först när verksamheten definitivt har upphört. Det finns även en möjlighet att lägga företaget vilande. I dessa fall kan en företagare anses vara arbetslös om det inte vidtas några åtgärder i verksamheten, och då ha rätt till arbetslöshetsersättning.

Om företagaren återupptar verksamheten efter att den varit vilande behöver det enligt ordinarie regler gå minst fem år innan ett nytt uppehåll kan göras, den så kallade femårsregeln. I annat fall behöver företagaren upphöra med verksamheten definitivt för att kunna få rätt till arbetslöshetsersättning.

Med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset har regeringen beslutat om en utökad möjlighet att få arbetslöshetsersättning när ett företag tidigare har varit vilande. Ändringen innebär att femårsregeln inte ska tillämpas för uppehåll i verksamheter som görs under 2020. Detta ska gälla både vid prövning som görs under den period som den tillfälliga regeln gäller och vid eventuella prövningar i framtiden.

2.9 Arbetsmiljö och friskvård

Att arbeta hemifrån har varit förstahandsvalet för majoriteten av våra medarbetare under större delen av 2020 sedan pandemin var ett faktum. Samtliga personalmöten har genomförts via video och telefon sedan mars 2020. På kontoret har vi satt upp anslag för att påminna om att hålla avstånd, undvika trängsel och att tvätta händerna. Vid behov har vi gjort anpassningar i lokalerna för att undvika trängsel.

Det är sannolikt att distansarbetet har gett positiva effekter i form av färre korttidssjukskrivningar. För att stödja en bra arbetsmiljö från hemmakontoren har vi erbjudit medarbetare att låna hem ergonomiska hjälpmedel och utrustning som exempelvis bildskärmar under den tid som krävs. Vi har även utökad friskvårdstiden med en halvtimmes daglig friskvård inom ramen för ordinarie arbetstid för att förebygga ohälsa.

I samband med att regeringen gav alla myndigheter i uppdrag att vidta ytterligare åtgärder för att öka andelen anställda som arbetar hemifrån beslutade vi att kontoret enbart ska användas för att utföra arbetsuppgifter som kräver fysisk närvaro i

lokalerna. Vi har även anpassat våra öppettider och hänvisar allmänheten till att ta kontakt med oss via mejl och telefon. Enligt uppdraget planerar vi för att så många som möjligt ska jobba hemifrån till och med den 31 maj 2021 och vi har beredskap för att förlänga perioden.

3 Tillsyn och uppföljning

Under 2020 har vi arbetat med 35 granskningar som vi startat under perioden 2018-2020. Under året har vi startat tillsynsärenden utifrån vår riskanalys och uppgifter som kommit till vår kännedom. I den här delen av resultatredovisningen beskriver vi de granskningsrapporter som vi har avslutat under 2020.

Under året har vi tagit fram en granskningsmodell för två nya återkommande granskningar. Modellen utvecklades parallellt med att vi granskade hanteringen av underrättelser och sanktioner inom de fyra ersättningsformerna som vi tillsynar samt Arbetsförmedlingens hantering av handlingsplaner och aktivitetsrapporter.

Vi initierar våra granskningar utifrån riskanalyser och bedömningar av områden som vi anser behöver granskas. I oktober 2020 införde vi en tipsfunktion där allmänheten kan lämna tips om risker och brister inom arbetslöshetsförsäkringen, aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen. Vår förhoppning är att tipsen som kommer in kan användas i vårt tillsynsarbete. De tips som har kommit in hittills har i huvudsak handlat om långa handläggningstider samt bristande stöd och kommunikation från arbetslöshetskassorna.

3.1 Avslutade granskningar 2020

Tabell 1 visar samtliga rapporter som beslutats och expedierats från IAF under 2020.

Tabell 1. Avslutade granskningar 2020

Löpnummer och titel	Diariernr
2020:16 Underrättelser och sanktioner 2019	2019/393
2020:15 om Arbetsförmedlingens arbete med handlingsplaner och aktivitetsrapporter 2019 och 2020	2019/393
2020:14 Arbetslöshetskassornas årsredovisningar 2019	2020/29
2020:13 Arbetslöshetskassan Alfas roll som kompletterande arbetslöshetskassa - Förutsättningar och styrning	2019/197
2020:12 Arbetsförmedlingens automatiska beslut om sanktioner	2019/90
2020:11 Granskning av Arbetslöshetskassan Alfa	2020/50
2020:10 På väg till arbete	2018/628
2020:9 Bristyrken och arbetslöshet	2019/23
2020:8 Arbetsförmedlingens centralisering av kontrollarbetet	2019/545

Löpnummer och titel	Diarienumr
2020:7 Förslag till fördelning av tillfälligt bidrag till arbetslöshetskassorna	2020/251
2020:6 Arbetslöshetskassornas verksamhetsområden	2019/143
2020:5 Granskning av Journalisternas arbetslöshetskassa	2019/443
2020:4 Underlag för bidrag till arbetslöshetskassor	2020/6
2020:3 Den nya arbetsmarknaden - utmaningar för dagens arbetslöshetsförsäkring	2019/120
2020:2 Arbetslöshetskassornas avskrivning av återkrav	2018/564
2020:1 Utbildningsplikten inom etableringsprogrammet	2018/315

3.1.1 Rapport 2020:1 Utbildningsplikten inom etableringsprogrammet

Utbildningsplikten inom etableringsprogrammet infördes i januari 2018.

Utbildningsplikten tydliggör att fler nyanlända behöver ta del av utbildning för att möta arbetsmarknadens krav. Vår granskning fokuserade på om Arbetsförmedlingen följer gällande regelverk så att arbetssökande som omfattas av utbildningsplikten kommer i utbildning.

Det samlade resultatet visar att regeringens intention med utbildningsplikten ännu inte har fått genomslag. I rapporten riktar vi kritik mot att Arbetsförmedlingen brister i att anvisa arbetssökande som omfattas av utbildningsplikten att söka reguljär utbildning. När Arbetsförmedlingen brister i att anvisa ställs det inga tydliga krav på den nyanlända att närma sig arbetsmarknaden genom utbildning. Det kan också leda till att kommunerna inte kan bedöma behovet av utbildningsplatser.

Granskningen visar också att formerna för samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna varierar mellan olika kommuner. I rapporten anmärker vi mot att Arbetsförmedlingen inte säkerställer att samverkan med kommunerna ger personer som omfattas av utbildningsplikten samma möjligheter.

Parallellt med vår granskning gjorde Skolinspektionen en kartläggning av den kommunala vuxenutbildningens erbjudande av utbildning till elever som omfattas av utbildningsplikten.

3.1.1.1 Uppföljning

Vi bad Arbetsförmedlingen att lämna in en skriftlig redogörelse för hur myndigheten har åtgärdat bristerna kring anvisningar och samverkan som vi riktade kritik och anmärkte mot. I den redogörelse som lämnades in uppger Arbetsförmedlingen att de har påbörjat ett arbete för att åtgärda bristerna. Vi bedömer att flera av de åtgärder som Arbetsförmedlingen redogör för är del i ett långsiktigt arbete, som sker i olika parallella processer. Vi har avslutat uppföljningsärendet, och kommer att fortsätta att följa Arbetsförmedlingens arbete med utbildningsplikten. Vid behov kommer vi att granska området på nytt.

3.1.2 Rapport 2020:2 Arbetslöshetskassornas avskrivning av återkrav

Vi har granskat i vilken utsträckning och av vilka anledningar arbetslöshetskassorna gör avskrivningar av återkrav vid felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning.

Utgångspunkten i arbetslöshetsförsäkringen är att felaktigt utbetald ersättning ska krävas tillbaka. Det finns inget stöd i nuvarande regelverk att skriva av ett återkrav som rent praktiskt inte kan krävas tillbaka. Däremot bedömer vi att det bör vara möjligt för arbetslöshetskassorna att i större utsträckning besluta om eftergift i vissa av de situationer där arbetslöshetskassorna idag skriver av återkraven. Det kan finnas anledning att överväga om det ska införas beloppsgränser som gör att en arbetslöshetskassa inte behöver återkräva felaktigt utbetald ersättning i vissa situationer.

Utredningen om vissa processuella frågor på socialförsäkringsområdet har exempelvis föreslagit att Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska kunna avskrika mindre belopp. En effektiv och rättssäker fordringshantering är viktig, inte bara för arbetslöshetskassorna utan även för staten och framför allt för de ersättningssökande. Av det skälet kan det finnas anledning att överväga en reglering av arbetslöshetskassornas möjligheter att skriva av återkrav.

3.1.3 Rapport 2020:3 Den nya arbetsmarknaden

I vår granskning Den nya arbetsmarknaden – utmaningar för dagens arbetslöshetsförsäkring har vi utrett hur arbetslöshetsförsäkringen fungerar i förhållande till nyare arbetsformer som har uppstått inom den så kallade gig- och delningsekonomin där arbetsuppgifter görs som uppdrag utan traditionella anställningsförhållanden. Vi presenterade fyra slutsatser i rapporten:

3.1.3.1 Det är viktigt att vissa grundläggande principer i arbetslöshetsförsäkringen bevaras

För att bibehålla legitimiteten och försäkringsmässigheten i arbetslöshetsförsäkringen är det enligt IAF viktigt att den som söker ersättning har bidragit till finansieringen av försäkringen innan arbetslösheten. Endast beskattningsbart arbete eller företagande ska kunna ligga till grund för att kvalificera sig för arbetslöshetsersättning. Ur ett konkurrens- och likabehandlingsperspektiv är det viktigt att nya fenomen på arbetsmarknaden får verka under samma förutsättningar som äldre fenomen. Företagen ska konkurrera på lika villkor och detta gäller även när arbetet organiseras i uppdragstagarform.

3.1.3.2 Det behövs ett samlat grepp kring nya fenomen på arbetsmarknaden i förhållande till de olika välfärdssystemen.

Det är inte längre lika entydigt vem som i juridisk mening är arbetsgivare respektive arbetstagare som tidigare. Begreppen håller på att flyta samman och det påverkar flera välfärdssystem. Sammantaget kan det därför finnas ett behov av att ta ett samlat grepp om dessa frågor.

Att utreda om uppdragstagare är självständiga eller osjälvständiga ställer höga krav på arbetslöshetskassorna. Egenanställningar och plattformarbete är komplexa när det gäller att utreda och bedöma om den ersättningssökande är arbetstagare eller företagare. Hänsyn måste tas till samtliga omständigheter i det enskilda ärendet och det går inte att utfärda några generella råd vid handläggningen av dessa ärenden. Därmed ställer det höga krav på arbetslöshetskassornas förmåga att göra en individuell bedömning för att reglerna i arbetslöshetsförsäkringen ska kunna tillämpas rättssäkert och enligt likabehandlingsprincipen.

3.1.3.3 En arbetslöshetsförsäkring baserad på inkomster skulle underlätta hanteringen.

I direktivet till den pågående utredningen om en ny arbetslöshetsförsäkring framgår bland annat att utredaren ska lämna förslag till hur en arbetslöshetsförsäkring grundad på inkomster kan utformas och hur villkoren kan utformas för att fler ska kvalificera sig till arbetslöshetsersättning. Ur de perspektiv som IAF har belyst i denna rapport vore det en klar förenkling med en arbetslöshetsförsäkring som baseras på inkomster istället för arbetad tid och där ersättning räknas av mot inkomst.

3.1.3.4 IAF avser att bidra till att utveckla rättspraxis.

De fenomen på arbetsmarknaden som berörs i denna rapport kännetecknas av att det delvis saknas relevant domstolspraxis. IAF avser därför att aktivt söka fram sådana ärenden för att överklaga i domstol.

3.1.3.5 Uppföljning

Syftet med granskningen var att utreda om arbetslöshetsförsäkringen är funktionell i förhållande till de snabba förändringarna på arbetsmarknaden. Vi gjorde ingen ärendegranskning, utan förde dialoger med arbetslöshetskassor och andra aktörer på arbetsmarknaden. Därför ingår ingen uppföljningsdel i den här granskningen.

3.1.4 Rapport 2020:4 Underlag för bidrag till små arbetslöshetskassor

Underlaget var vår återrapportering av uppdraget i regleringsbrevet för 2020 att lämna ett förslag till underlag för bidrag till små arbetslöshetskassor med höga administrationskostnader. Vårt förslag bygger på den beräkningsmodell som regeringen fastställde 2009.

3.1.5 Rapport 2020:5 Granskning av Journalisternas arbetslöshetskassa

Granskningen omfattade delar av arbetslöshetskassans förvaltning och arbetsformer samt hur arbetslöshetskassan tillämpar regelverket vid handläggning av kassans ärenden.

Ärendegranskningen visade att arbetslöshetskassan dokumenterar relevanta uppgifter i sin handläggning och att meddelanden och beslut till medlemmarna är tydliga. I granskningen av hanteringen av återkrav uppmärksammade vi brister i beslutsbrev och dokumentation som vi påpekade för arbetslöshetskassan.

3.1.5.1 Uppföljning

Arbetslöshetskassan har rapporterat att de brister som vi påpekade i rapporten har åtgärdats och därefter har vi avslutat vår uppföljning.

3.1.6 Rapport 2020:6 Arbetslöshetskassornas verksamhetsområden

Granskningen undersökte hur arbetslöshetskassornas verksamhetsområden fungerar i dag och vilken betydelse de har i och med en förändrad arbetsmarknad.

Verksamhetsområdena är grunden för arbetslöshetskassornas organisation och verksamhet. Det är utifrån arbetet inom verksamhetsområdet som en person har rätt till medlemskap i en arbetslöshetskassa och i förlängningen rätt till inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet. Om inte verksamhetsområdena, som är grunden för försäkringen, fungerar finns det i förlängningen risk för att hela arbetslöshetsförsäkringens legitimitet kan påverkas och ifrågasättas.

Granskningen visar att modellen med verksamhetsområden fungerar väl i några avseenden, men att de i viss mån har förlorat sin betydelse. Det finns svårigheter med verksamhetsområdenas utformning och med lagstiftningen. I förlängningen kan det leda till att verksamhetsområdenas betydelse minskar och på sikt riskerar att undergräva systemets legitimitet. Svårigheterna är bland annat:

- Verksamhetsområdenas utformning stämmer inte alltid överens med lagen om arbetslöshetskassor (LAK).
- Arbetslöshetskassornas egna definitioner av verksamhetsområdet kringgår kravet på registrering av ändringar.
- Det finns verksamhetsområden som är utformade på ett sätt som försvårar tillämpningen av lagen vid beslut om medlemskap.
- Tanken om branschkänedom är inte förenlig med verksamhetsområdenas utveckling.
- Det finns inget krav på att byta arbetslöshetskassa när medlemmen byter verksamhetsområde.

För att upprätthålla systemets legitimitet förordar IAF en översyn av de bestämmelser i lagen om arbetslöshetskassor (LAK) som berör utformningen av verksamhetsområdena och utslutning på grund av arbete inom ett annat verksamhetsområde. Enligt IAF bör LAK även innehålla bestämmelser om förutsättningar för fusion kopplat till reglerna för verksamhetsområden.

I granskningen såg vi även brister i arbetslöshetskassornas medlemshantering. Bristerna gäller utvidgning av verksamhetsområdet, automatiserade beslut om medlemskap och den blivande medlemmens intygande.

3.1.6.1 Uppföljning

De arbetslöshetskassor som blev uppmärksammade på brister i medlemshanteringen har lämnat in åtgärdsplaner till oss. Vårt uppföljningsarbete för granskningen pågår fortfarande.

3.1.7 Rapport 2020:7 Förslag om tilldelning av tillfälligt bidrag till arbetslöshetskassorna

Vår modell för fördelning utgick från en uppskattning av antalet extra ärenden som respektive arbetslöshetskassa fått under den pågående coronakrisen. Vi föreslog även ett basbelopp till samtliga arbetslöshetskassor. Det skulle syfta till att minska risken för förlängda handläggningstider hos framförallt mindre arbetslöshetskassor med få anställda som bedöms vara mer sårbara vid sjukfrånvaro.

3.1.8 Rapport 2020:8 Arbetsförmedlingens centralisering av kontrollarbetet

Arbetsförmedlingens centralisering av kontrollarbetet har skett i flera steg. I oktober 2019 startade den nya enheten Granskning och kontroll med ett kontor i Köping och i mars 2020 startade enheten verksamhet på ytterligare två orter; i Falun och Norrköping. Den här granskningen har fokuserat på hur kontrollarbetet vid verksamheten i Köping har kommit igång.

I granskningen redogör vi för ett antal brister som vi har observerat. De handlar bland annat om arbetsförmedlarnas förutsättningar att utföra sin del av kontrollarbetet, att granskningen av aktivitetsrapporter inte fullt ut utförs enligt reglerna och att det finns en risk för otydlighet om hur många arbeten en arbetssökande förväntas söka.

Vi har i tidigare granskningar observerat att arbetsförmedlarna inte alltid har skickat underrättelser trots att de borde göra det. Den här granskningen visar att antalet underrättelser av vissa orsaker har ökat, vilket kan tyda på en förbättrad kontroll av att de arbetssökande uppfyller kraven i regelverken.

Vår bedömning är att det finns goda förutsättningar för att Arbetsförmedlingens kontrollfunktion ska fungera väl genom centraliseringen av kontrollfunktionen. Däremot är det för tidigt att bedöma effekterna. Därför kommer vi att fortsätta följa kontrollarbetet inom ramen för kommande granskningar.

3.1.9 Rapport 2020:9 Bristyrken och arbetslöshet

Vi har granskat hur väl arbetslöshetsförsäkringen fungerar som omställningsförsäkring för ersättningstagare som ska söka arbete i bristyrken. Vi utgick dels från en statistisk analys av alla ersättningstagare som sökte heltidstjänster under 2018 och dels från en ärendegranskning av ersättningstagare som sökte bristyrket undersköterska. 40 procent av ersättningstagarna som bara sökte bristyrken lämnade oftare sin arbetslöshet inom sex månader jämfört med övriga ersättningstagare (31 procent) som hade längre arbetslöshet. Trots det orsakade denna grupp sin egen arbetslöshet oftare och hade en lägre sökaktivitet samt orsakade att Arbetsförmedlingen skickade fler underrättelser för att de inte aktivt sökt lämpligt arbete. Detta beteende kan förklaras av att de som söker bristyrken har goda möjligheter till att hitta en ny anställning och kan därmed vara mer selektiva i sitt arbetssökande.

Ärendegranskningen visar att det ofta var bristen på antalet sökta arbeten som låg till grund för underrättelser till arbetslöshetskassorna snarare än att ersättningstagarna inte sökte lämpligt arbete med utgångspunkt från handlingsplanen. Vi anser att Arbetsförmedlingen bör följa upp aktivitetsrapporter utifrån handlingsplanen för att på så sätt korta tiden i arbetslöshet eftersom prognosen att få ett arbete inom ett bristyrke är god.

Ärendegranskningen visar också att de ersättningstagare som fick anvisningar av Arbetsförmedlingen sökte de aktuella jobben i högre grad än de som fick platsförslag. Vi anser därför att det är lämpligt att Arbetsförmedlingen överväger att använda platsanvisningar i högre utsträckning både som kontrollinstrument och som en del av matchningsuppdraget.

3.1.10 Rapport 2020:10 På väg till arbete

Vägen till arbete ser olika ut för olika personer. I den här granskningsrapporten redovisar vi olika berättelser om att vara arbetssökande. Rapporten bygger på ett antal intervjuer och en enkätundersökning med arbetssökande som vi genomförde under 2019. Genom att tillvarata arbetssökandes erfarenheter och kunskap vill vi bidra till mer lärande och utveckling inom vårt område.

De arbetssökande som vi intervjuade var i huvudsak nöjda med bemötandet från arbetsförmedlarna och arbetslöshetskassornas handläggare. Flera tyckte även att de

digitala tjänsterna hos myndigheter och arbetslöshetskassor var smidiga att använda. Men resultatet av granskningen indikerar också att det också finns flera områden i behov av utveckling.

Främst uttryckte de arbetssökande ett behov av bättre stöd under arbetslösheten. Det kunde handla om att stödet de fick inte upplevdes vara anpassat efter deras situation, att de upplevde att de inte haft rätt till det stöd de behövt eller att de saknade uppmuntran och vägledning i arbetssökandet. Andra upplevde att de gör det som myndigheterna ställer krav på, men att de inte alltid får det de förväntar sig från myndigheterna eller från samhället. De arbetssökande upplevde också att informationen som fanns inte var tillräckligt anpassad efter deras behov och att det inte fanns någon aktör som tog ansvar för helheten. Flera av de intervjuade tyckte att samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan borde förbättras och att de själva fick kompensera för att myndigheterna inte samarbetade tillräckligt.

Vi tror att en ökad legitimitet kan skapas genom att information och stöd till de arbetssökande i högre utsträckning anpassas till deras varierande förutsättningar. Med en ökad helhetssyn utifrån individernas behov skulle insatser som de arbetssökande får del av både kunna kännas mer meningsfulla och bättre rusta dem för framtida arbete.

3.1.10.1 Uppföljning

Den här granskningen syftade till att öka lärandet om och förståelsen för den arbetssökandes väg genom arbetslöshetsförsäkringen. I december 2020 bjöd vi in till ett webinarium där deltagarna fick möjlighet att diskutera förbättringsområden kring arbetssökandes informationsbehov, vad som kan stärkas för att arbetssökande snabbare ska komma ut i ett lämpligt arbete och förbättringsområden när det gäller att bidra till en bättre helhet för arbetssökande. I webinariet deltog representanter från Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och Försäkringskassan.

3.1.11 Rapport 2020:11 Granskning av Arbetslöshetskassan Alfa

Den här granskningen omfattade arbetslöshetskassans förvaltning, organisation samt handläggning av ärenden. Arbetslöshetskassan Alfa har dokumenterade system för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten och har intern styrning och kontroll som är integrerad med övriga styrprocesser, men granskningen visar även att det finns ett förbättringsbehov när det gäller den interna styrningen och kontrollen.

I granskningen har vi uppmärksammat brister i handläggningen av ärenden och att arbetslöshetskassan har haft långa genomströmningstider under en lång tid.

Gällande ärendehandläggningen anmärker vi på att utredningar av underrättelser inte genomförts i tillräcklig omfattning. Vi anmärker också på att arbetslöshetskassan har

godtagit skäl för att lämna ett arbete som inte kan anses utgöra giltiga skäl i arbetslöshetsförsäkringens mening.

Vi riktar även kritik mot att Arbetslöshetskassan Alfa under en längre tid har haft mycket långa genomströmningstider. Arbetslöshetskassans särskilda uppdrag som kompletterande arbetslöshetskassa innebär att verksamheten är känsligare för konjunkturförändringar än många andra arbetslöshetskassor. Detta ställer enligt IAF krav på att arbetslöshetskassan i en större utsträckning säkerställer att det finns en beredskap och förmåga att anpassa organisationen efter konjunkturläget.

Det här var den första av två granskningar av Arbetslöshetskassan Alfa. Den andra delen fokuserar på arbetslöshetskassans konstruktion och särskilda uppdrag som kompletterande arbetslöshetskassa. Se även Rapport 2020:13 på sidan 28.

3.1.11.1 Uppföljning

Arbetslöshetskassan Alfa har skickat in ett svar till IAF om vilka åtgärder de vidtagit för att komma till rätta med de brister som vi redovisar i rapporten.

Uppföljningsärendet var inte avslutat vid tidpunkten för när årsredovisningen sammanställdes.

3.1.12 Rapport 2020:12 Arbetsförmedlingens automatiska beslut om sanktioner

Vår granskning visar att den automatiska hanteringen av beslut om sanktion överlag fungerar bra. Däremot finns det fortfarande vissa brister i Arbetsförmedlingens hantering som myndigheten behöver åtgärda: Vissa deltagare får en sanktion trots att de inte borde. Kompletterande uppgifter når inte fram till enheten Ersättningsprövning som ska pröva och besluta i ärendet. Arbetsförmedlingens handläggargröd bryter mot myndighetens egna föreskrifter.

Vi menar att Arbetsförmedlingen har ett stort ansvar för att se till att den automatiska hanteringen är korrekt och har stöd i regelverket.

3.1.12.1 Uppföljning

Arbetsförmedlingen har beskrivit sina åtgärder som har förbättrat den automatiska hanteringen av sanktionsbeslut. Information från Arbetsförmedlingens egenkontroll av automatiska beslut visar att andelen felaktiga automatiska beslut har minskat i och med införandet av kontroll av förbrukade ersättningsdagar. Åtgärderna som Arbetsförmedlingen har beskrivit är i positiv riktning och därför avslutades uppföljningen i februari 2021.

3.1.13 Rapport 2020:13 Arbetslöshetskassan Alfas roll som kompletterande arbetslöshetskassa

Det finns risker i Arbetslöshetskassan Alfas konstruktion. Riskerna är att det kan uppstå intressekonflikter, att det finns föreningsrättsliga oklarheter och att styrningen av arbetslöshetskassan riskerar att bli otydlig. Därför anser vi att det finns ett behov av att se över konstruktionen av den kompletterande arbetslöshetskassan. Det är särskilt viktigt om det förslag om ett utökat ansvar för Arbetslöshetskassan Alfa som föreslås i utredningen om ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen blir verklighet.

Vår slutsats från granskningen är att Arbetslöshetskassan Alfas ställning och hur den kompletterande arbetslöshetskassan bäst kan organiseras bör ses över. Det finns också ett behov av att se över den kompletterande arbetslöshetskassans roll som övergångskassa och kassans finansiering. Syftet med översynen bör vara att både öka legitimiteten för arbetslöshetsförsäkringen samt att säkerställa att arbetslöshetskassans grundläggande förutsättningar för att bedriva sin samhällsviktiga verksamhet är så goda som möjligt.

Den här granskningen var den andra och avslutande delen av vår granskning av Arbetslöshetskassan Alfa. Den första delen har rapportnummer 2020:11 och publicerades i juni 2020. Slutsatserna i den här granskningen riktades främst till lagstiftaren eftersom de handlar om utformningen av regelverket för arbetslöshetskassorna och hur arbetslöshetsförsäkringen fungerar.

3.1.14 Rapport 2020:14 Arbetslöshetskassornas årsredovisningar 2019

Att granska arbetslöshetskassornas årsredovisningar är en återkommande del i vårt tillsynsarbete. Syftet är att få en aktuell bild av arbetslöshetskassornas ekonomi och att säkerställa att kassorna följer de föreskrifter som finns för årsredovisningens utformning.

Årets granskning visar att kassorna i huvudsak har en god ekonomi och att de följer föreskrifterna som styr hur årsredovisningar ska utformas. Totalt tio av 25 årsredovisningar var helt utan avvikelser från föreskrifterna. De avvikelser som finns är i de flesta fall små. De arbetslöshetskassor som har avvikelser i sin årsredovisning för 2019 har fått information om detta löpande under granskningen.

3.1.15 Rapport 2020:15 Arbetsförmedlingens arbete med handlingsplaner och aktivitetsrapporter 2019 och 2020

Både handlingsplaner och aktivitetsrapporter är centrala verktyg för att stödja den som är arbetslös att snabbt ställa om till annat arbete. Verktygen är också en förutsättning för att Arbetsförmedlingen ska kunna kontrollera att den som får

ersättning lever upp till regelverkens krav. Ärendegranskningar, genomförda under 2020, visar att Arbetsförmedlingen brister i arbetet med handlingsplaner och aktivitetsrapporter. Störst brister finns det i hanteringen av handlingsplaner och aktivitetsrapporter för de som är långtidsarbetslösa.

3.1.16 Rapport 2020:16 Underrättelser och sanktioner 2019

Det var män, de som var upp till 24 år och de som endast hade grundskoleutbildning som i relation till antalet ersättningstagare både fick flest underrättelser och flest sanktioner när de hade misskött sig eller sitt arbetsökande, förlängt tiden i arbetslöshet eller orsakat arbetslösheten. Så såg det ut både 2018 och 2019 för både arbetsökande med arbetslöshetsersättning och för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program som fick aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning. Det enda undantaget är att det var fler kvinnor än män per tusen ersättningstagare inom aktivitetsstödet och utvecklingsersättningen som fick en underrättelse.

Detta visar vår rapport som presenterar omfattande statistik över Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassornas och Försäkringskassans olika delar av kontrollarbetet inom de fyra former av ersättning som den som är öppet arbetslös eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program kan få: arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning.

3.2 Bedömning av brister

I granskningsarbetet identifierar vi brister som vi bedömer enligt en fyrgradig skala: påpekande, anmärkning, kritik och allvarlig kritik.

När vi konstaterar att Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan har brutit mot juridiskt bindande regler påtalar vi detta för Arbetsförmedlingen respektive Försäkringskassan och informerar regeringen. Den verksamhet som har varit föremål för vår tillsyn får också en möjlighet att svara på hur man arbetar för att åtgärda bristen och minska risken för nya brister.

När vi upptäcker att en arbetslöshetskassa har brutit mot regler kan vi vidta fler åtgärder efter det att vi har påtalat bristen utifrån vår bedömningskala. Vi kan meddela en erinran eller förelägga en arbetslöshetskassa att vidta åtgärder inom en viss tid. Om en arbetslöshetskassa inte följer ett föreläggande kan vi besluta att dra in statsbidraget.

3.3 Tillsynsärenden

Parallellt med våra granskningar startar vi tillsynsärenden gentemot de aktörer som vi tillsynar. Ett tillsynsärende är ofta begränsat till en fråga eller ett område som vi vill följa upp utan att starta en granskning. Ärendet kan starta när vi gör en observation inom ramen för en granskning, när vi får ett tips från allmänheten, eller när vi har gjort en riskanalys.

Vid utgången av 2020 hade vi följande pågående tillsynsärenden:

- 2020/475 om information på Akademikernas a-kassas webbplats och Instagram om eventuella felaktig tillämpning av reglerna om medlemskap.
- 2020/468 om bristande information på arbetslöshetskassornas webbplatser
- 2020/448 om dubbel ersättning från arbetslöshetskassan
- 2020/392 om genomströmningstider hos arbetslöshetskassorna
- 2019/90 om risk för felaktiga sanktioner

3.4 Pågående granskningar den 1 januari 2021

Vi beslutar om granskningsdirektiv löpande under året. Den 1 januari 2021 var följande granskningar pågående i verksamheten.

Tabell 3. Pågående granskningar

Pågående granskningar	Diarienummer
Kommunala anställningar	IAF 2020/515
Övergången mellan arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	IAF 2020/294
Arbetsförmedlingens kontrollfunktion	IAF 2020/190
Information till arbetssökande	IAF 2020/1
Implementering av Kundval Rusta och Matcha – säkerställer Arbetsförmedlingen kontrollfunktionen?	IAF 2020/173
Sökområde	IAF 2020/116
Granskningsplanering för utveckling av IAF:s datadrivna tillsyn och uppföljning	IAF 2020/1
Samverkan mellan arbetslöshetskassorna	IAF 2020/66
Arbetsförmedlingens granskning av aktivitetsrapporter	IAF 2019/421
Återkommande granskningar av aktivitetsrapporter, handlingsplaner och underrättelser	IAF 2019/393
Försäkringskassans kontrollutredningar	IAF 2019/310
Arbetssökandes väg genom ersättningsystemen	IAF 2018/628
En omställningsförsäkring för deltidsarbetslösa	IAF 2018/226

4 Förtydliga regelverket

Vi bidrar till att förtydliga regelverket kring arbetslöshetsförsäkringen genom att utfärda föreskrifter samt att föra statens talan i domstol. Föreskrifterna kompletterar bestämmelserna i lagen och förordningen om arbetslöshetsförsäkring, lagen och förordningen om arbetslöshetskassor och förordningen om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser. Vi kan också uppmärksamma regeringen när lagar och förordningar behöver ändras.

4.1 Föreskriftsarbete

2019 inledde vi ett arbete med att göra en översyn av våra föreskrifter. Det arbetet har pågått under 2020 och fortsätter även under 2021. Under 2020 har vi beslutat om ändringar i flera av våra föreskrifter.

Vi har gjort två ändringar i föreskrifterna (IAFFS 2018:2) om arbetslöshetsförsäkringen. Den första ändringen gällde hur arbetsvillkoret ska beräknas och var en anpassning till de ändringar i lagen om arbetslöshetsförsäkringen som genomfördes under 2020 med anledning av coronapandemin (IAFFS 2020:1). Den andra ändringen innebar att vi tog bort branschspecifika regler som begränsade möjligheten för lärare och cirkelledare med ferie- eller uppehållslön att få arbetslöshetsersättning i vissa situationer (IAFFS 2020:2).

Vidare har vi ändrat föreskrifterna (IAFFS 2017:5) om godtagbara skäl för en programdeltagare att inte aktivt söka lämpliga arbeten. Genom ändringen begränsades gruppen ersättningssökande som ska anses ha godtagbara skäl att inte aktivt söka lämpliga arbeten, och det är numera endast sökande som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet stöd till start av näringsverksamhet som generellt är undantagna från kravet att aktivt söka lämpliga arbeten (IAFFS 2020:3).

Slutligen har vi gjort två föreskriftsändringar med anledning av att Storbritannien och Nordirland har lämnat EU. Vi har ändrat föreskrifterna (IAFFS 2015:1) om övergång mellan stater på så sätt att en arbetslös person från Storbritannien eller Nordirland har rätt till inträde i den arbetslöshetskassa vars verksamhetsområde närmast motsvarar den sysselsättning denne hade i arbetslandet, på samma sätt som gäller för den som är medborgare i ett EU- eller EES-land eller Schweiz (IAFFS 2020:4). Vi har också ändrat föreskrifterna (IAFFS 2017:2) om anmälan hos den offentliga arbetsförmedlingen för rätt till ersättning så att föreskrifterna även ska gälla för en sökande som vistas i Sverige och gör anspråk på att fortsätta uppbära arbetslöshetsersättning från Storbritannien och Nordirland med intygen U2 och E 303 (IAFFS 2020:5).

Föreskrifterna finns presenterade på vår webbplats och i de fall vi har beslutat om ändringsföreskrifter finns även grundföreskrifterna samt en konsoliderad version av föreskrifterna tillgängliga för våra användare.

4.2 Föra statens talan i domstol

För att få fram vägledande avgöranden i domstol företräder vi staten som part i mål om arbetslöshetsersättning och om medlemskap i en arbetslöshetskassa. Vi yttrar oss också i mål där vi inte är part i de fall domstolen begär det. På så sätt bidrar vi till att utveckla praxis inom vårt område.

Under 2020 har vi överklagat ett mål till Högsta förvaltningsdomstolen. Vi har också yttrat oss i tre mål där vi inte har varit part, varav ett i Högsta förvaltningsdomstolen.

4.3 Behov av ändringar i lagar och förordningar

I vårt tillsynsarbete och i vårt uppdrag att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad är vi uppmärksamma på hur regelverket fungerar. Här beskriver vi kortfattat de behov av regeländringar som vi anser är viktiga för att förbättra rättssäkerheten och likabehandlingen inom arbetslöshetsförsäkringen. Redovisningen utgår från de rapporter som vi har publicerat under 2020 där vår bedömning är att regelverket behöver ses över och/eller förändras.

4.3.1 Lagen om arbetslöshetskassor (LAK)

I rapporten 2020:2 Arbetslöshetskassornas avskrivning av återkrav bedömer vi att det kan det finnas anledning att överväga en reglering av arbetslöshetskassornas möjligheter att skriva av återkrav.

I rapporten 2020:6 Arbetslöshetskassornas verksamhetsområden förordar vi en översyn av de bestämmelser i lagen om arbetslöshetskassor (LAK) som berör utformningen av arbetslöshetskassornas verksamhetsområden och utslutning av en medlem i en arbetslöshetskassa på grund av att medlemmen inte arbetar inom kassans verksamhetsområde. Enligt vår bedömning bör LAK även innehålla bestämmelser om förutsättningar för fusion kopplat till reglerna för verksamhetsområden.

I rapporten 2020:13 Arbetslöshetskassan Alfas roll som kompletterande arbetslöshetskassa bedömer vi att det finns behov av att se över den kompletterande arbetslöshetskassans roll som övergångskassa och kassans finansiering. Syftet med översynen bör vara att både öka legitimiteten för arbetslöshetsförsäkringen och att

säkerställa att arbetslöshetskassans grundläggande förutsättningar för att bedriva sin samhällsviktiga verksamhet är så goda som möjligt. Detta anser vi är särskilt viktigt inför införandet av ett nytt regelverk om arbetslöshetsförsäkringen, där Arbetslöshetskassan Alfa föreslås få ett utvidgat uppdrag.

4.3.2 Lagen om arbetslöshetsförsäkringen (ALF)

Det finns stora reformbehov för arbetslöshetsförsäkringen. Det har belysts av utredningen En ny arbetslöshetsförsäkring för fler baserad på inkomster, som under våren 2020 presenterade sina förslag i betänkandet Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37).

I vårt remissvar instämmer vi i de reformbehov som utredningen har identifierat och i huvudsak även de förslag som utredningen har lämnat. Men vi pekar också på att det finns behov av vissa ytterligare analyser och även av att göra vissa förtydliganden av i regelverket.

Till viss del har även de tillfälliga ändringar av lagen och förordningen om arbetslöshetsförsäkringen som har genomförts under 2020 med anledning av coronapandemin visat på att det finns ett reformbehov av arbetslöshetsförsäkringen. IAF har varit behjälpliga med att ta fram underlag till regeringen under arbetet med ändringarna och har även lämnat synpunkter på förslagen.

5 Förvaltning

5.1 Förbindelseorgan i EU-frågor

Vi har rollen som förbindelseorgan på arbetslöshetsförsäkringens område inom EU. Det innebär bland annat att bidra till goda kontakter med motsvarande myndigheter i medlemsländerna. Vi bidrar också till att lösa problem vid tolkningen av EU-förordningarna.

Under 2020 har frågan om Brexit – Storbritanniens utträde ur EU – varit viktig för oss att följa. Vi har även deltagit i arbetet som pågår med att revidera EU-reglerna om social trygghet som regleras i förordningen 883/2004.

5.2 Intyg för arbetslösa som vill söka arbete i Europa med arbetslöshetsersättning

IAF utfärdar intyg U2 till medborgare från länder i EU, EES, Schweiz eller Storbritannien och Nordirland som uppfyller villkoren för att ha rätt att söka arbete i något av dessa länder med bibehållen arbetslöshetsersättning.

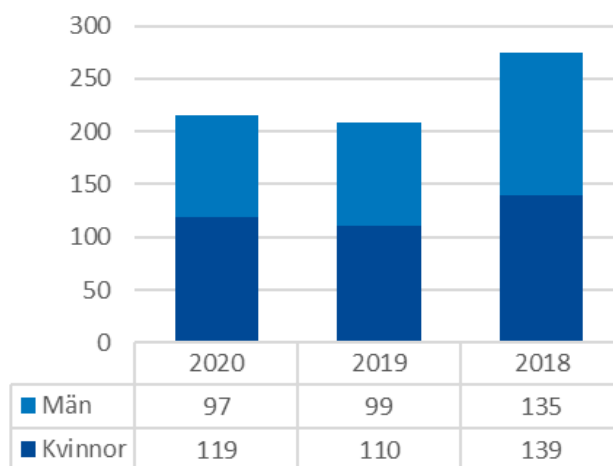
Under 2020 tog vi emot 216 ansökningar om intyg U2. 55 procent av de sökande var kvinnor och 45 procent var män.

Diagram 2: Antal ansökningar om intyg U2 från kvinnor och män (Källa: Platina)

Vi utfärdade 153 intyg och beslutade att avslå ansökan om intyg i 38 fall under 2020. Ett beslut om att inte utfärda intyg blev överklagat. Överklagandet avslogs av Förvaltningsrätten i Linköping. Flest intyg utfärdades för att söka arbete i Tyskland, Spanien och Norge.

Den 1 februari 2020 lämnade Storbritannien och Nordirland

EU och då började en övergångsperiod att gälla. Den innebar att EU-reglerna om social trygghet där reglerna om intyg U2 ingår gällde som vanligt för personer som ville göra en sökanderesa till Storbritannien eller Nordirland. Övergångsperioden upphörde den 31 december 2020. Från och med 1 januari 2021 gäller utträdesavtalet mellan EU och Storbritannien och Nordirland för de som vill göra en sökanderesa till Storbritannien eller Nordirland.

5.3 Skadeståndsärenden

Med stöd av förordning (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten handlägger IAF enskilda personers skadeståndsanspråk mot staten när de anser att en arbetslöshetskassa har orsakat dem skada.

Skadeståndsanspråk som gäller beslutsskada eller skada på grund av underlåtenhet att fatta beslut handläggs av Justitiekanslern (JK). I dessa ärenden begär JK ofta ett yttrande från IAF.

Under 2020 har IAF handlagt och avslutat 22 skadeståndsärenden genom beslut eller yttranden till JK. Ärendena gällde 14 män och 8 kvinnor.

5.4 Statistikleveranser

En uppgift inom ramen för vårt arbete med databaser är att vid förfrågningar, ta fram och lämna ut statistikuppgifter om arbetslöshetsförsäkringen. Under 2020 har antalet förfrågningar ökat jämfört med tidigare år. Vi har lämnat uppgifter till externa aktörer som SCB, departement under regeringen, arbetslöshetskassor och lärosäten.

För att möta efterfrågningar om statistik om arbetslöshetsförsäkringen startade vi en veckobaserad statistik på vår webbplats. Den har publicerats veckovis från vecka 17 till 52 under 2020.

5.5 Ansvar för registret över arbetslöshetskassorna

IAF ansvarar för det officiella registret över arbetslöshetskassorna. Under 2020 gjordes 7 stadgeändringar och 42 övriga ändringar i registret.

5.6 Remisser från regeringen och andra myndigheter

Vi besvarar remisser från regeringen och andra myndigheter. Under 2020 besvarade IAF 14 remisser från regeringen, Justitieombudsmannen och övriga myndigheter.

6 Samverkan med andra aktörer

6.1 Regionalt tillsynsnätverk

Under 2019 tog vi initiativ till att bilda ett regionalt tillsynsnätverk för att dela erfarenheter från respektive tillsynsverksamhet. Under 2020 har detta nätverk varit vilande, både på grund av coronapandemin och på grund andra prioriteringar.

6.2 Skolinspektionen

Under 2019/2020 har vi samverkat med Skolinspektionen kring utbildningsplikten inom etableringsprogrammet. Se stycke 3.1.1; Rapport 2020:1.

6.3 Örebro universitet

Vi har en överenskommelse om myndighetssamverkan med Örebro universitet. Vi har som mål att samverkan ska bidra till utveckling och kvalitetssäkring av vår tillsyn, utvärdering och kontroll. I början av året deltog IAF med föreläsare vid två kurstillfällen inom programmet Offentlig förvaltning och ledning. IAF erbjöd en praktikplats för programdeltagare som på grund av pandemin inte kunde användas. För 2020 hade vi planerat flera seminarier tillsammans med universitetet som vi tyvärr fick ställa in på grund av coronapandemin.

6.4 ISSA

Under året har vi deltagit i ISSA:s² arbete för att vara med och påverka i internationella socialförsäkringsfrågor. Vi deltar aktivt i föreningens tekniska kommitté i arbetsgruppen ”Employment Policies and unemployment insurance”. Där har kommittén antagit en planering för perioden 2020-2021. På grund av pandemin har fysiska möten ersatts med videomöten.

6.5 Statliga utredningar och kommittéer

Chefen för rättsenheten har varit expert, och chefen för granskningsenheten har varit expert och referensgruppdeltagare i utredningen En ny arbetslöshetsförsäkring för fler, grundad på inkomster.

IAF har även en expert som kan företräda den svenska kommittén för ILO (International Labour Organization) i frågor som rör arbetslöshetsförsäkringen.

6.6 Insynsrådet

Enligt myndighetsinstruktionen ska det vid myndigheten finnas ett insynsråd som består av högst nio ledamöter. Samtliga förordnanden till att ingå i insynsrådet löpte ut under 2019. Under 2020 har regeringen inte beslutat om att förordna nya ledamöter till myndighetens insynsråd.

---

² International Society Security Association

6.7 Statens representanter

IAF utser statens representanter – en ledamot och en suppleant – i samtliga arbetslöshetskassors styrelser. Under 2020 har 30 personer varit aktiva som statens representanter. Förordnandet är treårigt för den som är ordinarie ledamot och tvåårigt för den som är suppleant. Inför 2021 får flera arbetslöshetskassor en ny statlig representant till sin styrelse. I några fall har förordnandet av befintlig representant blivit förlängt.

Vi genomför som regel två konferenser varje år för statens representanter. Under 2020 genomförde vi en digital konferens. Under året har vi bildat en intern arbetsgrupp som ska arbeta med föreningsrättsliga frågor och ha dialog med statens representanter när det finns behov.

7 Kompetensförsörjning

7.1 Kompetensförsörjning

För varje verksamhetsår tar vi fram en kompetensförsörjningsplan med aktiviteter och utbildningar som syftar till att utveckla våra medarbetare och vårt uppdrag.

Under 2020 har flera kompetensutvecklingsinsatser planerats om från fysiska utbildningstillfällen till e-kurser och webinarier. Det gäller även vår egen grundutbildning för nyanställda. Under året har vi arbetat med att ta fram en fördjupningsutbildning i utredning- och tillsynsmetodik för våra medarbetare. Idématerial till kursen togs fram under 2019. Vårt mål är att erbjuda utbildningen till våra medarbetare under 2021.

I slutet av 2020 startade vi ett rekryteringsarbete för att utöka bemanningen med anledning av vårt nya uppdrag att förebygga fusk och felaktiga utbildningar inom arbetslöshetsförsäkringen. Vi har också startat en ersättningsrekrytering av en ny chefsjurist tillika enhetschef för rättsenheten för att fylla en vakans som uppstår under 2021. Rekryteringsarbetet kommer att avslutas i början av 2021.

Likt tidigare år använder vi konsultstöd inom områden som it-utveckling och upphandling eftersom vi inte har den kompetensen inom myndigheten.

7.2 Personärlighet

Under 2020 anställdes 5 nya medarbetare i myndigheten. Antalet årsarbetskrafter har ökat med 1 heltidstjänst jämfört med 2019. Vid utgången av 2020 hade vi 74 anställda medarbetare.

Tabell 4. Antal årsarbetskrafter fördelade på kön 2018-2020

	2020	2019	2018
Totalt antal årsarbetskrafter	66	65	63
Varav män	23	20	21
Varav kvinnor	42	45	42

Antalet kvinnor och män summerar inte till totalt antal årsarbetskrafter på grund av avrundning till helårsarbetskrafter. Siffran anger antal medarbetare som varit tjänstlediga under året, ledigheternas längd varierar.

Källa: SSC

7.3 Anställdas sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron ökade till 3,3 procent 2020, jämfört med 2,4 procent för 2019. Vi har 74 medarbetare, vilket innebär att en liten förändring av sjukfrånvaron resulterar i en stor procentuell förändring.

Tabell 5. Sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda totala arbetstid fördelat på kön och ålder 2018-2020

	2020	2019	2018
Totalt	3,3	2,4	4,5
Kvinnor	4,2	2,8	6,0
Män	1,6	1,6	1,4
Anställda 29 år eller yngre*			-
Anställda 30-49 år	3,5	1,7	2,1
Anställda 50 år och äldre	3,0	4,0	8,9

Sjukfrånvaro för anställda 29 år eller yngre redovisas inte då antalet medarbetare under 30 år är färre än 10 stycken.

Källa: SSC

Av den totala sjukfrånvaron stod långtidssjukfrånvaron (sjukfrånvaro som varat i mer än 60 dagar) för 37,8 procent. För år 2019 var motsvarande siffra 26,5 procent.

7.4 Friskvård

Många av våra medarbetare tar del av våra friskvårdsförmåner och olika friskvårdsaktiviteter under verksamhetsåret. Under 2020 har 48 medarbetare använt hela eller delar av möjligheten att använda friskvårdsbidraget.

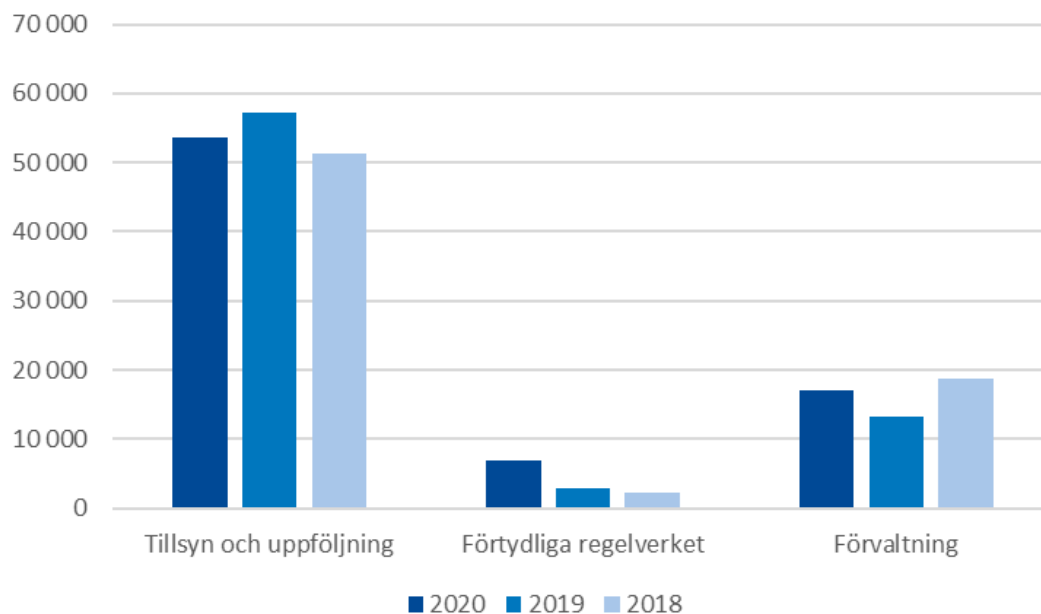
Under 2020 har vi infört en extra daglig friskvårdstid om 30 minuter som en arbetsmiljöåtgärd när en stor del av våra medarbetare har arbetat hemifrån på grund av coronapandemin. Den dagliga friskvårdstiden uppmuntrar till att ta rörelsepauser under arbetsdagen syftar till att förebygga belastningsskador och psykisk ohälsa. Den extra friskvårdstiden gäller till och med 30 juni 2021 och kan komma att förlängas.

Under året har vi också genomfört två halvdagar med friskvårdstema för att inspirera till rörelse och motion och förebygga arbetsrelaterad ohälsa. Dessa aktiviteter har genomförts på distans och alla medarbetare har getts möjlighet att delta.

8 Tabeller

Myndigheterna ska fördela sina intäkter och kostnader utifrån den indelning av verksamheten de har beslutat.³ Antalet årsarbetare har fördelats enligt nedlagd tid inom respektive verksamhetsgren.⁴ Uppbörd och transfereringar redovisas under Förvaltning eftersom de verksamhetsmässigt hör till den verksamhetsgrenen.

Diagram 3. Verksamhetens kostnader fördelade på IAF:s tre verksamhetsgrenar (tkr) för åren 2018-2020

Källa: IAF:s tidredovisning

³ Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

⁴ Antalet årsarbetare (åa) för 2020 (66 stycken) har fördelats på verksamhetsgrenarna i förhållande till redovisad tid i årsredovisningen. Tillsyn och uppföljning 46 åa, Förtydliga regelverket 6 åa, Förvaltning 14 åa. Summeringsdifferenser förekommer på grund av avrundning till tkr.

Tabell 7. Myndighetens fördelning av intäkter och kostnader⁵ per verksamhetsgren (tkr) för åren 2018-2020

	2020	2019	2018
Intäkter av anslag			
Tillsyn och uppföljning	53 341	56 860	50 945
Förtydliga regelverket	6 858	2 916	2 153
Förvaltning	16 986	13 122	18 656
Summa intäkter av anslag	77 185	72 898	71 753
Övriga intäkter			
Tillsyn och uppföljning	236	395	397
Förtydliga regelverket	30	20	17
Förvaltning	75	91	145
Summa övriga intäkter	341	507	559
Summa intäkter	77 526	73 405	72 312
Verksamhetens kostnader			
Tillsyn och uppföljning	53 577	57 256	51 342
Förtydliga regelverket	6 888	2 936	2 169
Förvaltning	17 061	13 213	18 801
Summa kostnader	77 526	73 405	72 312
Uppbörd - Intäkter som ej disponeras av IAF			
Förvaltning	4 161 195	3 558 934	3 494 343
Summa uppbörd	4 161 195	3 558 934	3 494 343
Transfereringar - Lämnade bidrag			
Förvaltning	57 916	57 022	56 363
Summa transfereringar	57 916	57 022	56 363

⁵ Summeringsdifferenser förekommer på grund av avrundning till tkr.

9 Effektanalys

Vårt mål är att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. Detta gör vi genom både genom olika former av granskningsinsatser och genom att ta fram föreskrifter, driva mål i domstol, samt göra analyser och ta fram statistik. I denna effektanalys relaterar vi vår bedömning av effekter till tre målområden som vi valt att arbeta med för att utföra vårt uppdrag och följa vår instruktion som tillsynsmyndighet.

9.1 Går det att mäta effekter av vår tillsyn?

Trots ambitionen att beskriva de effekter myndighetens arbete har haft på utvecklingen mot en väl fungerande arbetsmarknad är det relevant att ställa sig frågan om effekter av vår tillsyn låter sig mätas. När målet är att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad är det givet att målpuppfyllelsen påverkas av en rad olika faktorer där vi som myndighet bara kan påverka en del av dessa. Därför är det svårt att renodla effekten av vår påverkan.

Vår bedömning är att någon objektiv och över tid jämförbar mätning av tillsynens effekt på vårt område inte låter sig göras. Det hindrar oss inte från att kontinuerligt göra bedömningar av och exemplifiera både områden och enskilda företeelser där vi eller de vi tillsynar upplever en effekt av vår verksamhet.

9.1.1 Vi bidrar till att rätt person får rätt ersättning i rätt tid

En viktig strategi inom det här målområdet är att följa upp våra granskningar tills vi ser att brister och risker är hanterade på ett tillfredställande sätt. Det är ett arbetssätt som vi startade i och med att målbilden från 2018 beslutades. Det innebär att vi följer upp de brister vi påtalat i våra granskningsrapporter. Syftet med arbetssättet är att vi ska kunna säkerställa att brister blir åtgärdade.

I tillsynen av Arbetsförmedlingens kontrollarbete har vi återkommande kritiserat Arbetsförmedlingen för att inte ha ett fullgott kontrollarbete. Det senaste året har vi noterat att Arbetsförmedlingen i sin interna styrning har utvecklat sitt kontrollarbete, bland annat genom att starta enheten för granskning och kontroll. Regeringen har å sin sida också utgått från delar av vårt tillsynsresultat i sin styrning av Arbetsförmedlingen genom regleringsbrevet. Det kan tolkas som en effekt av vårt tillsynsuppdrag som ska stärka kontrollarbetet inom arbetslöshetsförsäkringen.

Under 2020 har vi också genomfört föreskriftsändringar⁶ som syftar till ökad likabehandling inom arbetslöshetsförsäkringen. Genom att ta bort branschspecifika regler som begränsade möjligheten för lärare och cirkelledare med ferie- eller uppehållslön att få arbetslöshetsersättning i vissa situationer har likabehandlingen i försäkringen ökat.

9.1.2 Vi bidrar till utveckling inom vårt område

Vi är och vill uppfattas som, en expertmyndighet när det gäller frågor som rör arbetslöshetsförsäkringen. Under 2020 har vi högre grad än tidigare tillfrågats av såväl Regeringskansliet som utredningar och andra myndigheter som behöver vårt utlåtande i form av remissvar, enskilda frågor eller statistikutdrag som berör arbetslöshetsförsäkringens funktion och kostnader.

I Utredningen om en ny arbetslöshetsförsäkring för fler baserad på inkomster har vi bidragit med expertkompetens och på så sätt bidragit till utredningens arbete.

Som expertmyndighet har vi också spelat en viktig roll genom att redovisa statistik och besvara frågor från Regeringskansliet kring möjliga konsekvenser av regeländringar inom arbetslöshetsförsäkringen för att mildra effekterna vid en ökad arbetslöshet på grund av coronapandemin.

Under 2019 och 2020 har vi utvecklat en granskningsmodell för att göra två nya återkommande granskningar av kontrollarbetet inom de fyra ersättningsformer som vi har tillsyn över. Syftet med modellen är att ha ett effektivt arbetssätt för att genomföra granskningar av ett par centrala områden varje år för att få en bred bild av kontrollarbetet. De första rapporterna som baseras på den nya granskningsmodellen publicerades under 2020. De återkommande granskningarna kommer att ge kontinuerlig uppföljning av de områdena som granskas. Resultaten mellan olika år kommer att vara jämförbara och en önskad effekt är att Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och arbetslöshetskassorna kan använda dem i sitt utvecklingsarbete. Utifrån de återkommande granskningarna kan vi också identifiera andra granskningsbehov inom vårt tillsynsområde.

Att samverka med andra är ett viktigt utvecklingsområde för oss. Under 2020 avslutade vi en granskning av utbildningsplikten för etableringsersättningen som vi gjorde i samråd med Skolinspektionen. Den har framförallt gett ett bredare genomslag hos de vi tillsynar genom att vi gemensamt kunnat belysa frågan utifrån

---

⁶ Den 29 april utfärdade IAF nya ändringsföreskrifter (IAFFS 2020:2) som innebär att bestämmelserna i 1 kap. 2–9 §§ och 7 kap. 5 § IAFFS 2018:2, som gällde lärare med ferie- eller uppehållslön, cirkelledare och sfi-lärare, upphör att gälla.

både ett arbetsmarknadsperspektiv och ett utbildningsperspektiv. Den har också bidragit till ökat lärande och flera idéer för hur tillsynsmyndigheter kan samverka.

Vårt samarbetsavtal med Örebro Universitet innebär bland annat en långsiktig satsning för att en extern part ska bedöma effekten av vår tillsyn. På grund av pandemisituationen har samarbetet varit pausat under 2020. Vi har goda förhoppningar om att samarbetet ska bidra till lärande och verksamhetsutveckling för vårt tillsynsarbete.

9.1.3 Vi arbetar effektivt och utvecklande

Vi är måna om att bidra till effektivitet och utveckling inom de verksamheter som vi har tillsyn över. Vi är också måna om att ta del av förbättringsförslag och annan återkoppling som Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och Försäkringskassan har kring vårt tillsynsarbete. Förbättringsförslagen får vi in dels genom en årlig enkät, dels genom en regelbunden dialog för att säkerställa att vår tillsyn leder till lärande.

Årets enkäter till arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingen visar att många arbetslöshetskassor upplever att de har stor användning av våra rapporter. I enkäten för 2020 anger till exempel Arbetsförmedlingen att vår rapport 2019:5 Lika i sak – lika för alla belyste intressanta skillnader och likheter mellan Enheten ersättningsprövning och arbetslöshetskassornas tillämpning av ett gemensamt regelverk. Arbetslöshetskassorna anger bland annat att de uppskattar när vi föreslår förbättringar i deras handläggningsstöd och att vi belyser vilka skillnader som finns i arbetslöshetskassornas handläggning. Det bedömer vi som ett bra kvitto på att vår tillsyn bidrar till verksamhetsutveckling och lärande.

Arbetslöshetskassorna har även stor användning av vår webbplats där vi presenterar rapporter, statistik, förordningar och regelsamlingar för arbetslöshetsförsäkringen. Genom Mina sidor på iaf.se har vi en effektiv kommunikationskanal för arbetslöshetskassorna och Sveriges a-kassor. Effekten av det innebär såväl tidsvinster som miljövinster. Under 2020 har antalet besökare på vår webbplats ökat med ungefär en tredjedel jämfört med 2019. De mest besökta sidorna har varit statistik om genomströmningstid.

9.2 De granskades bedömningar av nyttan av vår verksamhet

Tabell 2. De granskades bedömning av nyttan av IAF:s verksamhet 2020

	Arbetslöshets- kassorna
Vilken nytta har ni av IAF:s rapporter för er verksamhetsutveckling?	4,5 ↘
Har IAF bidragit till att förbättra er tillämpning av regelverket?	4,4 ↗
Inger vi förtroende?	5,1 ↘
Har ni nytta av resultaten från våra ärendegranskningar?	4,7 ↘
Har ni nytta av resultaten från våra enkätundersökningar?	4 ↗
Har ni nytta av informationen på vår webbplats?*Ny	5,2 ↗
Har ni nytta av e-tjänsterna i mina sidor?*Ny	5,2 ↗
Har ni nytta av statistiken som presenteras på www.iaf.se ?	5,5 ↗

Bedömning i medeltal, 1=ingen nytta och 6=mycket stor nytta

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan lämnade feedback muntligt.

9.3 IAF har positiv effekt för en väl fungerande arbetsmarknad

De nya uppdragen jämställdhetsintegrering och att förebygga felaktiga utbetalningar som vi fick från regeringen under 2020 kan ge nya effekter av vårt tillsynsarbete. Båda områdena berör perspektiv som är viktiga för att de olika ersättningsystemen som vi har tillsyn över ska fungera på ett bra sätt för de som ansöker och beslutar om ersättning.

Vår bedömning är att myndigheten under 2020 har gett positiva effekter på flera områden. Vi har bidragit till en väl fungerande arbetsmarknad och har ambitionen att under de kommande åren fortsätta följa effekterna av vårt arbete.

10 Finansiell redovisning

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		77 185	72 898
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	8	25
Intäkter av bidrag	2	328	468
Finansiella intäkter	3	5	14
Summa		77 526	73 405
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-58 429	-54 734
Kostnader för lokaler		-4 086	-3 957
Övriga driftkostnader	5	-12 143	-12 145
Finansiella kostnader	6	-3	-23
Avskrivningar och nedskrivningar		-2 864	-2 545
Summa		-77 526	-73 405
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	7	4 161 195	3 558 934
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-4 161 195	-3 558 934
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		57 916	57 022
Lämnade bidrag	8	-57 916	-57 022
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	1 532	2 928
Summa		1 532	2 928
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	1 617	2 920

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
Summa		1 617	2 920
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		0	31
Fordringar hos andra myndigheter	11	642	643
Övriga kortfristiga fordringar	12	7 808	17 185
Summa		8 450	17 859
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13	2 338	1 734
Upplupna bidragsintäkter	14	0	151
Övriga upplupna intäkter	15	373 928	298 948
Summa		376 266	300 833
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	-379 692	-317 658
Summa		-379 692	-317 658
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	17	4 630	7 850
Summa		4 630	7 850
SUMMA TILLGÅNGAR		12 803	14 731
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	18		
	19	49	49
Summa		49	49
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	699	40
Övriga avsättningar	21	704	609
Summa		1 403	649
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	22	2 637	4 937
Andra långfristiga skulder	23	66	463
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	24	2 168	2 026
Leverantörsskulder		858	2 244
Övriga kortfristiga skulder	25	1 262	1 160
Summa		6 992	10 832
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	26	4 359	3 202
Summa		4 359	3 202
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		12 803	14 731

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
Uo 14 Arbetsmarknad och arbetsliv						
1:8 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (Ramanslag)						
ap.1 Förvaltningskostnader	27	1 573	73 616	75 189	-77 185	-1 995
1:9 Bidrag till administration av grundbeloppet (Ramanslag)						
ap.3 Bidrag till utbetalning av grundbeloppet	28	0	57 916	57 916	-57 916	0
Summa		1 573	131 532	133 105	-135 101	-1 995

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel (tkr)	Not	Inkomster
2525 Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor		
001 Finansieringsavgift	29	-4 161 195
Summa		-4 161 195

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Inspektion för arbetslöshetsförsäkringens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Brytdagen föregående år var den 3 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas från och med år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2019 var på 48 tkr, och har under året varit oförändrad.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Licenser och rättigheter
	Dataprogram

Datorer och kringutrustning

5 år   Inventarier
            Maskiner

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare/ styrelseuppdrag

	Ersättning (tkr)
Generaldirektör Peter Ekborg	
Lön	1 279
Förmåner	67
Inga andra styrelseuppdrag	

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sid 39 i resultatredovisningen.

Noter (tkr)

Resultaträkning

Not	1	Intäkter av avgifter	2020	2019
		Intäkter av andra ersättningar	8	25
		Summa	8	25

Not	2	Intäkter av bidrag	2020	2019
		Bidrag från statliga myndigheter	328	468
		Summa	328	468

238 tkr av intäkterna kommer från Skatteverket som kompensation för höga sjuklönekostnader
91 tkr avser ersättningar från Arbetsförmedlingen.

Not	3	Finansiella intäkter	2020	2019
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	0
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0	14
		Övriga finansiella intäkter	5	0
		Summa	5	14

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.

Not	4	Kostnader för personal	2020	2019
		Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	36 865	34 858
		<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	<i>90</i>	<i>71</i>
		Sociala avgifter	20 625	18 477
		Övriga kostnader för personal	939	1 400
		Summa	58 429	54 734

Not	5 Övriga driftkostnader	2020	2019
	Resor, representation, information	225	1 129
	Köp av tjänster	11 048	10 263
	Övrigt	871	753
	Summa	12 143	12 145

Not	6 Finansiella kostnader	2020	2019
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	18
	Övriga finansiella kostnader	3	5
	Summa	3	23

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.

Not	7 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2020	2019
	Fakturerad finansieringsavgift	4 086 215	3 552 640
	Periodiserad finansieringsavgift	74 980	6 294
	Summa	4 161 195	3 558 934

Not	8 Lämnade bidrag	2020	2019
	Lämnade bidrag till Alfakassan	57 916	57 022
	Summa	57 916	57 022

Balansräkning

Not	9 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	5 265	3 882
	Årets anskaffningar	88	1 383
	Summa anskaffningsvärde	5 353	5 265
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 337	-1 083
	Årets avskrivningar	-1 483	-1 254

	Summa ackumulerade avskrivningar	-3 820	-2 337
	Utgående bokfört värde	1 532	2 928
Not	10 Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	7 043	7 120
	Årets anskaffningar	79	1 258
	Årets utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-1 567
	Överföring från pågående nyanläggningar	0	232
	Summa anskaffningsvärde	7 122	7 043
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 124	-4 400
	Årets avskrivningar	-1 381	-1 291
	Årets utrangeringar, avskrivningar	0	1 567
	Summa ackumulerade avskrivningar	-5 504	-4 124
	Utgående bokfört värde	1 617	2 920
	<i>varav finansiell leasing</i>	<i>464</i>	<i>861</i>
Not	11 Fordringar hos andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt	642	643
	Summa	642	643
Not	12 Övriga kortfristiga fordringar	2020-12-31	2019-12-31
	Uppbördsfordringar	7 808	17 185
	Summa	7 808	17 185
	Avser finansieringsavgifter som regleras i januari 2021.		
Not	13 Förutbetalda kostnader	2020-12-31	2019-12-31
	Förutbetalda hyreskostnader	479	486
	Övriga förutbetalda kostnader	1 859	1 248
	Summa	2 338	1 734

Not	14 Upplupna bidragsintäkter	2020-12-31	2019-12-31
	Inomstatliga	0	151
	Summa	0	151

Avser EU-projekt EESSI (Försäkringskassan).

Not	15 Övriga upplupna intäkter	2020-12-31	2019-12-31
	Upplupna finansieringsavgifter	373 928	298 948
	Summa	373 928	298 948

Not	16 Avräkning med statsverket	2020-12-31	2019-12-31
	Uppbörd		
	Ingående balans	-316 133	-329 119
	Redovisat mot inkomsttitel	-4 161 195	-3 558 934
	Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	4 095 593	3 571 920
	Skulder avseende Uppbörd	-381 736	-316 133
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Redovisat mot anslag	57 916	57 022
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-57 916	-57 022
	Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-1 573	-2 002
	Redovisat mot anslag	77 185	72 898
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-73 616	-72 469
	Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	1 995	-1 573
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	48	48

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

48 48

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto

Inbetalningar i icke räntebärande flöde 4 095 593 3 571 920

Utbetalningar i icke räntebärande flöde -57 916 -57 022

Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar -4 037 677 -3 514 898

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto

0 0

Summa Avräkning med statsverket

-379 692 -317 658

Not 17 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret 2020-12-31 2019-12-31

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret 4 630 7 850

Summa 4 630 7 850

varav belopp att reglera till / från räntekontot för december 0 0

Beviljad kredit enligt regleringsbrev 4 500 4 500

Maximalt utnyttjad kredit 0 0

Not 18 Myndighetskapital 2020-12-31 2019-12-31

Myndighetskapitalet består enbart av statskapital vars värde är oförändrat mellan åren och därför redovisas inte någon specifikationstabell.

Not 19 Statskapital 2020-12-31 2019-12-31

Konst från Statens konstråd anskaffade tidigare år 49 49

Utgående balans 49 49

Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser 2020-12-31 2019-12-31

Ingående avsättning 40 0

Årets pensionskostnad 729 80

Årets pensionsutbetalningar -70 -40

	Utgående avsättning	699	40
Not	21 Övriga avsättningar	2020-12-31	2019-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	609	834
	Årets förändring	95	-225
	Utgående balans	704	609
Not	22 Lån i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	4 937	5 656
	Under året nyupptagna lån	167	1 496
	Årets amorteringar	-2 467	-2 214
	Utgående balans	2 637	4 937
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	6 000	6 000
	Finansiell leasing	464	794
	Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	3 101	5 732
Not	23 Andra långfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
	Långfristig del leasingskuld	66	463
	Summa	66	463
Not	24 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
	Utgående mervärdesskatt	5	12
	Arbetsgivaravgifter	941	890
	Leverantörsskulder andra myndigheter	1 222	1 124
	Summa	2 168	2 026

Not	25 Övriga kortfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
	Personalens källskatt	864	829
	Skulder till leasingbolag avseende finansiell leasing	398	331
	Övrigt	0	1
	Summa	1 262	1 160

Not	26 Upplupna kostnader	2020-12-31	2019-12-31
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	4 046	2 737
	Övriga upplupna kostnader	314	465
	Summa	4 359	3 202

Anslagsredovisning

Not 27 Uo 14 1:8 ap.1

Förvaltningskostnader

IAF har tilldelats 73 616 tkr i förvaltningsanslag.

IAF får disponera hela det ingående överföringsbeloppet om 1 573 tkr.

Enligt regleringsbrevet disponerar IAF en anslagskredit på 2 208 tkr. Under 2020 har IAF nyttjat en del av krediten.

Anslaget är räntebärande.

Not 28 Uo 14 1:9 ap 3

Bidrag till administration av grundbeloppet

IAF disponerar 57 916 tkr för bidrag till utbetalning av grundbeloppet.

Anslagsbeloppet får användas till delfinansiering av nödvändiga administrationskostnader som Alfa-kassan har för handläggningen av grundförsäkringen.

IAF ska med en tolfedel per månad betala ut anslagsbeloppet till Alfa-kassan.

Enligt regleringsbrevet saknas anslagskredit.

Anslaget är icke räntebärande

Not 29 Inkomsttitel 2525

Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor

Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor redovisas mot inkomsttitel.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	6 000	6 000	6 000	6 000	4 000
Utnyttjad	2 637	4 937	5 656	2 907	1 063
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	1	0	0
Räntekostnader	0	18	42	40	27
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Övriga avgiftsintäkter	8	25	0	0	33
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>					
Avgiftsintäkter	4 161 195	3 558 934	3 494 343	3 439 423	3 364 850
Anslagskredit					
Beviljad	2 208	2 174	2 153	1 970	1 930
Utnyttjad	1 995	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	0	1 573	2 002	2 695	493
Bemyndiganden					
Ej tillämplig					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	66	65	63	55	61
Medelantalet anställda (st)	76	77	77	69	70
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 131	1 090	1 123	1 132	1 039
Kapitalförändring					
Ej tillämplig					

11 Undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Katrineholm, den 22 februari 2021

Peter Ekborg

Generaldirektör

Postadress:
IAF
Box 210
641 22 Katrineholm

Telefon: 0150 - 48 70 00
Fax: 0150 - 48 70 02
E-post: iaf@iaf.se
Webbplats: www.iaf.se

